ZAKON O ZAŠTITI OKOLIŠA[1]

(„Službene novine FBiH", broj: 15/21)

POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE

Član 1.
(Predmet i cilj zakona)

(1) Ovim Zakonom (u daljem tekstu: Zakon) uređuju se:
- a) načela zaštite okoliša;
- b) zaštita komponenti okoliša;
- c) nadležnost u oblasti zaštite okoliša;
- d) informisanje i obrazovanje o okolišu;
- e) pristup informacijama o okolišu i učešće javnosti u oblasti zaštite okoliša;
- f) planiranje zaštite okoliša;
- g) strateška procjena uticaja na okoliš;
- h) uspostavljanje standarda kvaliteta okoliša;
- i) procjena uticaja na okoliš;
- j) okolinska dozvola;
- k) sprječavanje nesreća velikih razmjera;
- l) finansiranje zaštite okoliša;
- m) građanska odgovornost za štetu u okolišu;
- n) sistem eko-označavanja i upravljanja okolišem;
- o) međuentitetska saradnja u oblasti zaštite okoliša;
- p) upravni i inspekcijski nadzor i
- r) prekršajne odredbe.

(2) Ciljevi ovog Zakona su:
- a) smanjeno korištenje, sprječavanje opterećivanja i zagađenje okoliša, sprječavanje narušavanja, kao i poboljšanje i obnova oštećenog okoliša;
- b) poboljšanje uslova okoliša, zaštita ljudskog zdravlja, uključujući pravo na zdrav život;
- c) očuvanje i zaštita prirodnih resursa, racionalno korištenje resursa i takav način privređivanja kojim se osigurava obnova resursa;
- d) usklađenost socijalnih, ekonomskih i drugih interesa Federacije BiH sa zahtjevima za zaštitu okoliša;
- e) ostvarivanje i unaprjeđenje međunarodne saradnje u zaštiti okoliša;
- f) animacija javnosti i učešće javnosti u djelatnostima koje imaju za cilj zaštitu okoliša;
- g) koordiniranje privrede i integrisanje socijalnog i ekonomskog razvoja u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša, i
- h) uspostavljanje i razvoj institucija za zaštitu i očuvanje okoliša.

(3) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

Član 2.
(Primjena zakona)

Odredbe ovog Zakona odnose se na:
- a) sve komponenete okoliša (zrak, vodu, tlo, svijet biljaka, životinja i gljiva, pejzaž, izgrađeni okoliš);

[1] Legalist.ba objavljuje ovaj tekst propisa u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom verzijom propisa. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljeni tekst propisa pravno valjan, trenutno važeći ili pravodobno dopunjen i mijenjan, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog teksta.

b) sve vidove aktivnosti kojima je svrha korištenje i opterećivanje prirodnih resursa, odnosno djelovanje na okoliš koje znači opasnost od zagađenja tokom trajanja te aktivnosti, ili imaju negativan uticaj na okoliš (poput buke, vibracija, radijacije, izuzimajući nuklearnu radijaciju, otpad, svjetlosno zagađenje, itd.);
c) prava i odgovornosti pravnih i fizičkih lica koje obavljaju aktivnosti utvrđene zakonom;
d) zadatke u području okoliša koji proizilaze iz međunarodnih konvencija.

Član 3.
(Pravo na okoliš)

Svako lice ima pravo na zdrav i ekološki prihvatljiv okoliš kao osnovno ljudsko pravo te je opšta dužnost zaštiti i poboljšati okoliš za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.
Subjekti koji osiguravaju zaštitu okoliša su Federacija Bosne i Hercegovine, kantoni i jedinice lokalne samouprave u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Član 4.
(Pojmovi i definicije)

U smislu ovoga zakona, sljedeći pojmovi imaju slijedeće značenje:
- "biota" - predstavlja skup svih bioloških (živih) organizama u biotičkoj sredini;
- "biotička sredina" - je sistem u kojem, pored fizičkih i hemijskih zakonitosti, vladaju i specifične biološke zakonitosti;
- "emisija" - znači ispuštanje u okoliš supstanci, jedinjenja, organizama ili mikroorganizama koji su posljedica ljudskih aktivnosti i, kao i vibracija, toplote, mirisa, buke ili svjetlosti koje proizvodi jedan ili više izvora u postrojenju i ispušta u zrak, vodu, tlo;
- "granične vrijednosti emisija"- masa ili energija izražena u vidu specifičnih parametara, koncentracije ili nivoa emisija, koje neće biti prekoračene tokom određenog ili određenih vremenskih perioda;
- "Imisija" – kvalitet komponenti okoliša (zrak, voda, tlo) koja se izražava kao prosječna vrijednost u određenom vremenu i prostoru;
- "informacije o okolišu " - svaka informacija u pisanoj, vizuelnoj, verbalnoj, elektronskoj ili bilo kojoj drugoj materijalnoj formi o stanju okoliša, odnosno o komponentama okoliša;
- "investitor" - nosioc zahvata odnosno projekta u okolišu;
- "izvještaj o nultom stanju" - podaci o vrsti i količini emisija sa ciljem utvrđivanja i procjene glavnih uticaja na okoliš prilikom prvog podnošenja zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole;
- "izvještaj o strateškoj procjeni" - dokument koji se prilaže uz određeni plan, program ili strategiju i sadrži identifikaciju, opis i procjenu mogućih znatnih uticaja na okoliš zbog realizacije plana, programa ili strategije, kao i varijante razmatrane i usvojene na osnovu ciljeva i prostornog obuhvata plana, programa ili strategije;
- "javnost" - jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe;
- "korištenje okoliša" - aktivnost koja izaziva promjene u okolišu, njegovim korištenjem u potpunosti ili nekom njegovom komponentom kao prirodnim resursom ili ispuštajući supstance, odnosno energiju u okoliš ili komponentu okoliša, u skladu sa propisima koji regulišu područje zaštite okoliša;
- "mjerenje i osmatranje" - postupci kojima se identifikuju indikatori za praćenje stanja okoliša;
- "mjere otklanjanja" - svako djelovanje za smirivanje stanja ili privremene mjere za ponovno uspostavljanje prvobitnog stanja, sanaciju ili obnovu oštećenih prirodnih dobara, ili osiguranje ekvivalentne alternative tim dobrima;

- "mjere sprječavanja" - sve mjere poduzete kao odgovor na događaj, radnju ili nedjelovanje koji su izazvali prijeteću opasnost od štete u okolišu, radi sprječavanja ili svođenja te štete na najmanju mjeru;
- "najbolje raspoložive tehnike" - najefikasniji i najnapredniji stepen razvoja aktivnosti i njihovog načina rada koji ukazuje na praktičnu pogodnost primjena određenih tehnologija za osiguranje graničnih vrijednosti emisija u cilju sprječavanja i tamo gdje to nije izvodljivo, smanjenje emisija u okoliš. Najbolje raspoložive tehnike podrazumijevaju i tehnologiju koja se primjenjuje i način na koji se postrojenje projektuje, gradi, održava, koristi i stavlja van upotrebe;
- "nesreća većih razmjera" - pojava emisije većih razmjera, požara ili eksplozije uslijed nekontrolisanih promjena nastalih tokom rada postrojenja koje znače neposrednu ili odloženu ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili okoliš, u ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih supstanci;
- "održivi razvoj" je razvoj društva, koji kao osnovne kriterije uključuje, ekološku, ekonomsku i socio-kulturnu održivost, i koji sa ciljem unaprjeđenja kvaliteta života i zadovoljavanja potreba današnje generacije uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih generacija te omogućava dugoročno očuvanje kvaliteta okoliša, georaznolikosti, bioraznolikosti i pejzaža;
- "okoliš"- je prirodno okruženje ljudi, životinjskog i biljnog svijeta, gljiva i organizama i njihovih zajednica, koje omogućava njihovo postojanje i njihov dalji razvoj: zrak, vode, tlo, zemljište, energija, te materijalna dobra i kulturno naslijeđe kao dio okruženja kojeg je izgradio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja;
- "okolinska dozvola" – rješenje kojim se propisuju mjere i uslovi zaštite okoliša tokom izgradnje i rada određenog pogona ili postrojenja, koja se izdaje na osnovu provedenog postupka utvrđivanja mjera zaštite okoliša kako je propisano odredbama ovoga Zakona;
- "obnavljanje"- uključujući "prirodno obnavljanje" - u slučaju vode, zaštićenih vrsta i prirodnih staništa vraćanje oštećenih prirodnih dobara i/ili oštećenih funkcija u početno stanje, a u slučaju štete nanesene zemljištu, otklanjanje svakog znatnog rizika od nepovoljnog uticaja na zdravlje ljudi;
- "zagađenje" - podrazumjeva direktno ili indirektno uvođenje, kao posljedicu ljudske djelatnosti, supstanci, vibracija, toplote, mirisa, ili buke u zrak, vodu ili tlo koje mogu biti štetne po zdravlje čovjeka ili imovinu, ili kvalitet života u okolišu kao i svaki poremećaj količine određenih hemijskih ili bioloških supstancii ili fizikčkih osobina u odnosu na prirodne vrijednosti;
- "zagađivač" - svako fizičko ili pravno lice koje posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja izaziva zagađenje okoliša;
- "zagađujuća supstanca" – supstanca ili više supstanci koje zbog svojih osobina, količine i unošenja u okoliš, odnosno u pojedine komponente okoliša mogu štetno uticati na zdravlje ljudi, biljni ili životinjski svijet, svijet gljiva, odnosno bioraznolikost i pejzažnu raznolikost;
- "opasnost" - unutrašnje svojstvo opasnih materija ili fizička situacija koja može izazvati štetu po ljudsko zdravlje i okoliš kao i stvarna mogućnost da će u bliskoj budućnosti doći do štete u okolišu;
- "opasna supstanca" - supstanca, mješavina supstanci ili preparat koji je prisutan kao proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one supstance za koje je osnovano očekivati da bi mogle nastati u slučaju nesreće;
- "opšta obavezujuća pravila" - su pravila koja sadrže granične vrijednosti emisije ili druge mjere i tehnike na nivou djelatnosti, i koja su donesena kako bi se pomoću njih direktno utvrdili uslovi (mjere i tehnike) okolinske dozvole;
- "opterećivanje okoliša" - emisija supstanci ili energije u okoliš;
- "operater"- pravno ili fizičko lice koja u skladu sa posebnim propisom obavlja ili nadzire privrednu aktivnost na osnovu dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor

postrojenja ili na koju je preneseno ovlaštenje donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcionisanju postrojenja;

- "plan aktivnosti" - plan prilagođavanja postojećih pogona i postrojenja koji sadrži ciljeve, mjere i uslove koji moraju zadovoljiti nove standarde zaštite okoliša, u utvrđenom roku;
- "pogoni i postrojenja"- jedna ili više tehničkih jedinica u kojima se vrše djelatnosti koje mogu imati negativne uticaje na okoliš ili mogu biti prisutne opasne supstance;
- "postojeći pogoni i postrojenja" - pogon i postrojenje koje je u radu, uključujući i probni rad, ili je bilo u radu, a ima mogućnost ponovnog pokretanja rada, i koje je izgrađeno na osnovu odobrenja za građenje;
- "praćenje stanja" - praćenje promjena u okolišu na osnovu Federalne liste indikatora za praćenje okoliša;
- "prirodni resurs" - komponenta prirodnog okoliša, odnosno sastavni dio prirodnog okoliša, koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještački okoliš;
- "procjena uticaja na okoliš" - identifikacija, opis i odgovarajuća procjena u odnosu na svaki pojedinačan slučaj, u skladu odredbama ovog Zakona, direktan i indirektan uticaj nekog projekta na slijedeće elemente i faktore:
  1. ljude, biljni, životinjski svijet i gljive;
  2. zemljište, vodu, zrak, klimu i pejzaž;
  3. materijalna dobra i kulturno naslijeđe;
  4. međudjelovanje faktora navedenih u prethodnim tačkama.
- "promjena u radu" - promjena u prirodi, funkcionisanju ili proširenje pogona, postrojenja, objekta i aktivnosti u određenoj djelatnosti koje bi moglo imati posljedice po okoliš;
- "nivoi emisije povezane sa najboljim raspoloživim tehnikama" - su nivoi industrijskih emisija koji su postignuti u normalnim uslovima rada koristeći najbolju raspoloživu tehniku ili kombinaciju najboljih raspoloživih tehnika;
- "rizik po okoliš" – potencijalni i stvarni efekat pogona i postrojenja na ljudsko zdravlje i okoliš uzimajući u obzir nivo i vrste emisija, osjetljivost lokalnog okoliša i rizik od nesreća;
- "sanacija"- skup mjera i aktivnosti kojima se uspostavlja stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno zagađenja okoliša uključujući uređenje prostora, revitalizaciju i rekultivaciju.
- "komponente okoliša" – zemljište, zrak, vode, tlo, biosfera, kao i izgrađeni okoliš nastao kao posljedica djelovanja ljudskog faktora i sastavni je dio okoliša;
- "skladištenje" - odlaganje radi čuvanja na sigurnome mjestu ili držanja na skladištu;
- "standard kvaliteta okoliša" - propisani zahtjevi koji se moraju ispuniti u određenom vremenskom periodu, u određenoj sredini ili određenom dijelu;
- "strategija, plan ili program" - je dokument koji se priprema i/ili usvaja na federalnom ili kantonalnom nivou, ili nivou jedinica lokalne samouprave, ili koji je pripremljen za donošenje kroz zakonodavnu proceduru te koji je uređen zakonom ili provedbenim propisom.
- "strateška procjena uticaja na okoliš" – sistemski proces vrjednovanja okolinskih posljedica predloženih planova i programa, uključujući i zdravlje, koji se sastoji od određivanja obima izvještaja o strateškoj procjeni i njegovoj pripremi, uz osiguranje javnih rasprava i konsultacija, kako bi se još u ranoj fazi donošenja odluka uz ekonomska i društvena uključila i okolinska razmatranja;
- "strateška studija" - u postupku strateške procjene izrađuje se strateška studija. Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju očekivani znatni efekti na okoliš koje može izazvati provođenje strategije, plana ili

programa i opcije zaštite okoliša koji uzimaju u obzir ciljeve i obim te strategije, plana ili programa;

- "svjetlosno zagađenje"- emisija svjetlosti iz vještačkih izvora svjetlosti koja štetno djeluje na ljudsko zdravlje i izaziva osjećaj blještanja, ugrožava sigurnost u saobraćaju zbog bliještanja, zbog neposrednog ili posrednog zračenja svjetlosti prema nebu ometa život ili seobu ptica, šišmiša, kukaca i drugih životinja te remeti rast biljaka, ugrožava prirodnu ravnotežu na zaštićenim područjima, ometa profesionalno ili amatersko astronomsko promatranje neba ili zračenjem svjetlosti prema nebu nepotrebno troši električnu energiju te narušava sliku noćnog pejzaža;
- "šteta" - u smislu odgovornosti za štetu izazvanu u okolišu znači mjerljiv štetni efekat, odnosno promjenu na prirodnim dobrima ili neposredan ili posredan mjerljivi poremećaj u funkcionisanju prirodnih dobara;
- "šteta u okolišu" - svaka šteta nanesena zaštićenim biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima, vodama, moru, tlu i zemljinoj kamenoj kori;
- "tehnička uputstva" - predstavljanju referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama nastao kao rezultat razmjene podataka za utvrđene djelatnosti;
- "tehnika u nastajanju" - je nova tehnika za industrijsku aktivnost koja bi, ako se komercijalno razvije, mogla pružiti viši opšti nivo zaštite okoliša ili bar jednak nivo zaštite okoliša, uz veće uštede troškova od postojećih najboljih raspoloživih tehnika;
- "tlo" - znači gornji sloj Zemljine kore, smješten između kamene podloge i površine. Tlo se sastoji od čestica minerala, organskih supstanci, vode, zraka i živih organizama;
- "osnovni izvještaj" - izvještaj o stanju voda, zraka i tla koji su zagađeni opasnim supstancama povezanim sa djelatnošću operatera;
- "troškovi" - troškovi opravdani potrebom osiguranja dobrog i efikasnog provođenja ovog Zakona uključujući troškove procjene štete u okolišu, procjenu opasnosti od štete, alternativnih mjera, kao i administrativne i zakonske troškove, troškove izvršenja, troškove prikupljanja podataka i druge opšte troškove te troškove praćenja i nadzora;
- "supstance" - su hemijski elementi i njihovi spojevi u prirodnom stanju ili dobijeni proizvodnim postupkom, uključujući i dodatke koji su nužni za održavanje njihove stabilnosti te nečistoće koje proizlaze iz proizvodnog postupka uključujući radioaktivne supstance i genetski modifikovane mikroorganizme i genetski modifikovane organizme. U odredbama ovoga Zakona koje se odnose na okolinsku dozvolu, supstance su hemijski elementi i njihovi spojevi, osim:
  1. radioaktivnih supstanci određenih posebnim propisom kojim se utvrđuju osnovne sigurnosne norme za zaštitu zdravlja radnika i šire javnosti od opasnosti od ionizirajućeg zračenja;
  2. genetski modifikovanih mikroorganizama koji su određeni posebnim propisom o kontroliranoj upotrebi genetski modifikovanih mikroorganizama;
  3. genetski modifikovanih organizama koji su određeni posebnim propisom kojim se uređuje namjerno ispuštanje genetski modifikovanih organizama u okoliš;
- "udruženja za zaštitu okoliša" – udruženja koja su se svojim statutima i u svom polju djelovanja opredijelila za rad i promovisanje u oblasti zaštite okoliša.
- "uticaj na okoliš" - znači bilo koji efekat na okoliš, uključujući ljudsko zdravlje, floru, faunu, biološku raznolikost, tlo, klimu, vode, zrak, pejzaže, prirodna područja, materijalna dobra, kulturno nasljeđe i uzajamno djelovanje ovih faktora;

- "vodni akt" – podrazumijeva prethodnu vodnu saglasnost ili vodnu saglasnost ili vodnu dozvolu u skladu sa Zakonom o vodama;
- "zainteresovana strana" - javnost na koju utiče ili bi moglo uticati odlučivanje o okolišu ili ima interes o odlučivanju o okolišu; udruženja građana koja djeluju na području zaštite okoliša i ispunjavaju sve uslove u skladu sa ovim Zakonom, smatraće se zainteresovanom;
- "zainteresovani organ"- organ javne uprave nadležan za davanje mišljenja u toku upravnog postupka, odnosno organ uprave ili organ jedinice lokalne samouprave koji može biti zainteresovan za planirani projekat, odnosno procjenu njegovog uticaja na okoliš i zdravlje;
- "zaštita okoliša" - sve odgovarajuće djelatnosti i mjere kojima je cilj prevencija od opasnosti štete ili zagađenja okoliša, smanjenje ili odstranjivanje štete koja je nastala i povratak na stanje prije izazvane štete;
- "zemljište" - obuhvata fizički prostor: tlo, klimu, hidrologiju, geologiju, vegetaciju u obimu koji utiče na mogućnost njegovog korištenja, te rezultate prošle i sadašnje aktivnosti čovjeka, kao i društveno – ekonomske parametre, i
- "znatna promjena" - promjena u radu pogona i postrojenja koja može imati znatan negativan uticaj po ljude i okoliš. Znatnom promjenom smatra se i bilo koja promjena ili proširenje postrojenja koje odgovara kriterijima/pragovima navedenim u provedbenim propisima.

POGLAVLJE II NAČELA ZAŠTITE OKOLIŠA

Član 5.
(Načelo održivog razvoja)

Održivi razvoj u oblasti okoliša podrazumjeva:

a) očuvanje komnponenti okoliša i jačanje njihovih ekoloških funkcija;
b) da emisije polutanata ne prelaze kapacitet zraka, vode i tla i njihovu sposobnost apsorpcije i samoprečišćavanja, i
c) stalno očuvanje biološkog diverziteta, ljudskog zdravlja, te kvaliteta zraka, vode i tla prema standardima koji su uvijek dovoljni za život ljudi, biljnog i životinjskog svijeta.

Član 6.
(Načelo opreza i prevencije)

(1) Pri postojanju prijetnje od nepopravljive štete po okoliš, nedostatak pune naučne podloge ne odgađa uvođenja mjera opreza i sprječavanja dalje degradacije okoliša.
(2) Upotreba okoliša organizuje se i obavlja na način koji:

a) rezultira najnižim mogućim stepenom opterećenja i upotrebe okoliša;
b) sprječava zagađenja okoliša i
c) sprječava štetu po okoliš.

(3) Pri upotrebi resursa (sirovina i materijala) mora se poštovati načelo opreza, tj. pažljivo upravljati i ekonomično koristiti komponente okoliša, te svesti na najmanju moguću mjeru nastajanje otpada primjenom recikaže i/ili ponovne upotrebe prirodnih i vještačkih materijala.
(4) U cilju prevencije degradacije pri upotrebi okoliša primjenjuju se najbolje raspoložive tehnike. Korisnik okoliša koji predstavlja opasnost po okoliš ili izazove štetu po okoliš dužan je opasnost za nastanak štete svesti na nivo dozvoljen graničnim vrijednostima.
(5) Ukoliko je šteta nastala kao posljedica dosadašnjih djelatnosti korisnika, korisnik je dužan otkloniti i popraviti nastalu štetu u okolišu.

Član 7.
(Načelo zamjene)

(1) Svaku postojeću djelatnost koja ima štetne posljedice po okoliš, potrebno je prilagoditi propisanim ograničenjima u pogledu obima uticaja na okoliš. Prilagođavanje djelatnosti obavlja se i u slučaju da su troškovi prilagođavanja veći od vrijednosti koje treba zaštititi.
(2) Odredba stava (1) ovoga člana primjenjuje se pri upotrebi proizvoda, dijelova postrojenja, opreme i primjene proizvodnih procesa uz obavezno ograničavanje zagađenja okoliša na izvoru.

Član 8.
(Načelo integralnog pristupa)

(1) Zahtjevi za visokim nivoom zaštite okoliša i poboljšanjem kvaliteta okoliša sastavni su dio svih politika kojima je cilj razvoj okoliša, a osiguravaju se u skladu sa načelom održivog razvoja.
(2) Svrha načela integralnog pristupa je sprječavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po okoliš u cijelosti.
(3) Načelo integralnog pristupa obuhvata:
a) uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa materijala i proizvoda;
b) predviđanje posljedica u svim komponentama okoliša kao rezultata djelovanja materijala i djelatnosti (novih i postojećih);
c) svođenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru;
d) primjenjivanje opštih metoda za procjenu i poređenje problema u okolišu; i
e) komplementarnu primjenu mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite okoliša i mjera usmjerenih prema izvorima kada su u pitanju emisije.

Član 9.
(Načelo saradnje i podjele odgovornosti)

(1) Održivi razvoj u području okoliša postiže se saradnjom i zajedničkim djelovanjem svih subjekata u cilju zaštite okoliša.
(2) Provođenje ciljeva vezanih za okoliš ostvaruje se saradnjom i koordinacijom u Federaciji BiH, međuentitetskom saradnjom i saradnjom sa Brčko Distriktom BiH, bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o zaštiti okoliša, kao i pružanjem informacija i pomoći u vezi zaštite okoliša, a naročito u odnosima sa susjednim zemljama.

Član 10.
(Načelo učešća javnosti i pristup informacijama)

(1) Pitanja zaštite okoliša ostvaruju se putem učešća javnosti. Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na okoliš, a kojim raspolažu organi uprave i upravne organizacije, uključujući i informacije o opasnim supstancama i djelatnostima u njihovim zajednicama kao i mogućnost učešća u donošenju odluka.
(2) Organi koji donose propise i tijela nadležna za zaštitu okoliša su dužni pomagati i razvijati svijest javnosti, kao i poticati učešće u odlučivanju, omogućujući dostupnost informacija široj javnosti.
(3) Javnost ima pravo učestvovati u postupcima koji se vode na zahtjev operatera i investitora u skladu sa odredbama ovog Zakona ili drugim propisima.
(4) Sa ciljem postizanja obeštećenja ili pravne zaštite svaka zainteresovana strana ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.
(5) Svaki pojedinac ima pravo na jednak pristup informacijama o okolišu bez obzira na pol, dob, vjersku i rasnu pripadnost.

Član 11.
(Načelo zagađivač plaća)

(1) Zagađivač plaća troškove nadzora i prevencije od zagađenja, kao i nadoknadu za štetu učinjenu okolišu bez obzira jesu li troškovi nastali uslijed nametanja odgovornosti zbog emisija zagađenja, naknada utvrđenih odgovarajućim financijskim instrumentima ili kao obaveza utvrđena propisom o smanjivanju zagađenja okoliša.
(2) Zagađivač, iz stava (1) ovog člana, je odgovoran za sve djelatnosti koje imaju uticaj na okoliš u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

POGLAVLJE III ZAŠTITA KOMPONENTI OKOLIŠA

Član 12.
(Integrirana zaštita komponenti okoliša)

(1) Komponente okoliša moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih komponenti okoliša, uzevši u obzir njihove međuzavisne odnose. U skladu sa tim utvrđuje se i način opterećivanja i korištenja komponenti okoliša.
(2) Zaštita komponenti okoliša podrazumijeva zaštitu kvaliteta, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar komponenti i njihove prirodne ravnoteže.
(3) Posebnim propisima uređuju se pojedina područja zaštite i očuvanja komponenti okoliša i zaštite od uticaja koji znače opasnost po okoliš.

Član 13.
(Očuvanje tla)

(1) Očuvanje tla obuhvata površinu i slojeve ispod površine zemlje, formacije stijena i minerala kao i njihove prirodne i prijelazne oblike i procese.
(2) Očuvanje tla obuhvata očuvanje proizvodnosti, strukture, ravnoteže vode i zraka, te biota tla.
(3) Na površini ili ispod površine zemlje mogu se obavljati takve vrste djelatnosti i odlagati supstance koje ne zagađuje ili ne oštećuju kvantitet iznad propisanih graničnih vrijednosti, kvaliteta, materijalne procese tla i komponente okoliša.
(4) Tokom i prije provođenja projekata (izgradnje, eksploatiranja ruda, itd.), mora se osigurati odgovarajuće razdvajanje, deponovanje i zaštita površinskog sloja tla kao i zaštita i korištenje poljoprivrednog i šumskog zemljišta.
(5) Nakon završetka djelatnosti koje uključuju upotrebu tla, korisnik osigurava obnovu područja prema projektu rekultivacije.
(6) Korisnik osigurava obnovu i ponovni razvoj područja tokom korištenja okoliša, tamo gdje postoje uslovi i ukoliko je to utvrđeno posebnim propisima ili odlukom nadležnog organa.
(7) Zaštita tla definisana je posebnim propisima koji regulišu oblast poljoprivrednog, šumskog i ostalog tla u Federaciji BiH.

Član 14.
(Zaštita voda)

(1) Zaštita voda obuhvata očuvanje površinskih, podzemnih, prijelaznih i priobalnih voda, zaliha vode, regulisanje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu riječnih korita, vodnog dobra, vodnih i za vodu vezanih ekosistema, obalnih područja kopnenih voda i akvafera.
(2) Zaštita voda se provodi kroz opšte zabrane i ograničenja, obavezu odvođenja i tretmana otpadnih voda, kontrolu poštovanja propisanih graničnih vrijednosti za ispuštanje otpadnih voda, postizanje dobrog stanja voda i standarda kvaliteta okoliša za vode, upravljanje incidentnim situacijama, osiguranje uslova za postizanje ekološki prihvatljivog protoka i uspostavljanje zaštićenih područja.
(3) Zaštita mora i obalnog područja od zagađenja podrazumijeva: upravljanje obalnim područjem, morskim dnom i morskim podzemljem te morskim okolišem na osnovu ekosistemskog pristupa, smanjenje ili uklanjanje zagađenja, odnosno opterećenja u morskom i obalnom okolišu, očuvanje zaštićenih i ekološko značajnih područja u moru i

obalnom području, zaštita, očuvanje i obnavljanje morskih resursa te strukture i funkcije morskih i obalnih ekosistema, sistemsko praćenje i nadzor morskih i obalnih ekosistema, na osnovu ekosistemskog pristupa.
(4) Zaštita i upravljanje obalnim područjem obuhvata mjere zaštite obalnih ekosistema i održivo i integrirano upravljanje obalnim resursima te koordinativne aktivnosti vezane za unaprijeđenje usaglašavanja djelatnosti svih subjekata nadležnih za obalna područja primjenjujući pristup integrisanog upravljanja obalnim područjem.
(5) Zaštita voda definisana je posebnim propisom koji reguliše oblast voda u Federaciji BiH.

Član 15.
(Zaštita zraka)

(1) Zaštita zraka obuhvata očuvanje atmosfere u cijelini, sa svim njenim procesima, očuvanje njene strukture i klimatskih obilježja.
(2) Zrak mora biti zaštićen od opterećenja svih vještačkih uticaja koji se vrše na zrak ili na druge komponente okoliša putem transmisija radiokativnih, tekućih, gasovitih ili krutih supstanci ukoliko postoji opasnost od štetnog uticaja na kvalitet zraka ili štetnog odražavanja na ljudsko zdravlje.
(3) Kada se planira uvođenje aktivnosti i uspostavljanje postrojenja, kao i proizvodnja i korištenje proizvoda potrebno je poduzeti mjere kako bi nivo zagađujućih supstanci zraka bio sveden na najmanju moguću mjeru.
(4) Planiranje zaštite zraka, izvori emisija, zaštita zraka, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite zraka propisani su posebnim propisom koji reguliše zaštitu zraka u Federaciji BiH.

Član 16.
(Očuvanje i korištenje biosfere)

(1) Očuvanje biosfere obuhvata zaštitu živih organizama, njihovih zajednica i staništa, uzimajući u obzir i očuvanje prirodnih procesa unutra njihovih staništa i prirodne ravnoteže uz osiguravanje održivosti ekosistema.
(2) Korištenje biosfere ne može se obavljati na način koji narušava prirodne procese i uslove bioraznolikosti i znači opasnost za njenu održivost.
(3) Zaštita i korištenje biosfere, vrši se na osnovu ovog Zakona i posebnog propisa koji reguliše zaštitu prirode u Federaciji BiH..

Član 17.
(Očuvanje izgrađenog okoliša)

(1) Prostornim planom određuju se zone građenja na određenim lokacijama zavisno od stepena opterećenja okoliša i svrhe izgradnje unutra pojedinih dijelova na određenim lokacijama.
(2) Obavljanje djelatnosti u pojedinim zonama, sa različitim nivoima zaštite područja, dozvoljeno je na način utvrđen posebnim propisima u skladu sa prirodom opterećivanja okoliša i ovim zakonom.
(3) Zelene površine unutar jedinica lokalne samouprave uređuju se na način utvrđen Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH i akata lokalne samouprave o komunalnom redu.

Član 18.
(Zaštita od štetnih uticaja opasnih supstanci i tehnologija)

(1) Zaštita od štetnih uticaja opasnih supstanci obuhvata zaštitu od upotrebe svih prirodnih i vještačkih supstanci koje koriste, proizvode ili dijele korisnici okoliša tokom provođenja djelatnosti, a koje su po svom kvantitetu ili karakteristikama, eksplozivne, zapaljive, radioaktivne, toksične, podložne koroziji, izazivaju infekcije, ekotoksične, mutagene, kancerogene, iritirajuće ili mogu izazvati takav uticaj u kontaktu sa drugim supstancama.

(2) Tokom upravljanja opasnim supstancama ili tokom upotrebe, uključujući i eksploataciju, odnosno ekstrakciju, skladištenje, transport, proizvodnju, izradu i primjenu ili kada se primjenjuju opasne tehnologije, moraju se poduzeti sve potrebne zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik od opasnosti po okoliš svodi na najniži stepen ili se eliminiše mogućnost takvih opasnosti u skladu sa posebnim propisima.
(3) Pri primjeni tehnologija koje mogu značiti opasnost po okoliš mora se odrediti zaštitno područje ili udaljenost, u skladu sa prirodom izvora opasnosti, kako bi se smanjio rizik od opasnosti po okoliš.

Član 19.
(Zaštita od štetnog uticaja otpada)

(1) Zaštita od štetnog uticaja otpada na okoliš obuhvata zaštitu od svih vrsta supstanci, proizvoda, uključujući ambalažu i materijal za pakiranje tih supstancii, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.
(2) Posjednik otpada dužan je poduzeti odgovarajuće mjere upravljanja otpadom i druge mjere zbrinjavanja otpada koje su propisane propisom o upravljanju otpadom u Federaciji BiH, te osigurati osnovne mjere u cilju sprječavanja stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu upotrebu, kao i moguće korištenje otpada za stvaranje energije te sigurno odlaganje.

Član 20.
(Zaštita od buke i vibracija)

(1) Zaštita od buke i vibracija u okolišu obuhvata zaštitu od svih vrsta vještački proizvedenih emisija koje izazivaju opterećenje nepoželjnom, neprijatnom bukom i vibracijama, koje mogu ugroziti zdravlje ili na njega štetno uticati.
(2) Radi zaštite od buke i vibracija potrebno je primjenjivati tehničke i organizacijske metode koje potiču:
a) smanjivanje stvaranja emisija buke i vibracija, odnosno izvora koji stvaraju buku i vibracije;
b) smanjivanje opterećenja, odnosno sprječavanje povećanja opterećenja bukom i vibracijama;
c) naknadnu zaštitu u onim sredinama koje su pod stalnim opterećenjem iznad utvrđenih standarda.
(3) Zaštita od buke i vibracija definirana je ovim Zakonom i posebnim propisima o zaštiti od buke i vibracija u Federaciji BiH.

Član 21.
(Zaštita od štetnih radijacijskih i svjetlosnih uticaja)

(1) Zaštita okoliša od radijacijskih uticaja obuhvata zaštitu od vještački proizvedene i prirodne jonizacije, nejonizirajuće radijacije i termalne radijacije svih vrsta u skladu sa zakonima i drugim propisima.
(2) Svjetlosno zagađenje je promjena nivoa prirodne svjetlosti u noćnim uslovima prouzrokovana unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem.
(3) Zaštita od svjetlosnog zagađenja obuhvata mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti u prostor u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti, te mjere zaštite noćnog neba od prekomjernog osvjetljenja.
(4) Nadležno federalno ministarstvo podzakonskim aktima reguliše mjere zaštite od svjetlosnog zagađenja koje proizilaze iz ovog člana.

POGLAVLJE IV NADLEŽNOST

Član 22.
(Nadležnost federalnog i kantonalnih ministarstava)

Nadležnosti po pitanju okoliša ostvaruju se na nivou Federacije BiH i kantona.

Član 23.
(Nadležnost Federalnog ministarstva okoliša i turizma)

Federalno ministarstvo okoliša i turizma (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo):

a) planira, predlaže i provodi strateške dokumente, politike, finansijske planove i programe iz područja zaštite okoliša, te programe i propise u oblasti prevencije, sanacije i razvoja zaštite okoliša;
b) prati, analizira i ocjenjuje stanje okoliša i provođenje zaštite okoliša, kao i iskustva stečena u području zaštite, korištenja i razvoja okoliša;
c) uspostavlja i upravlja sistemom izvještavanja i informisanja o okolišu u Federaciji BiH;
d) izdaje okolinske dozvole iz svoje nadležnosti u skladu sa odredbama ovoga Zakona i drugih propisa;
e) vodi registar o zagađivačima i zagađenjima svih komponenti okoliša koji je dostupan javnosti;
f) organizuje aktivnosti kojima je cilj sprječavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
g) učestvuje sa drugim nadležnim organima u izradi programa i planova za upotrebu prirodnih resursa, izradi i ostvarivanju posebnog plana i kvalifikacijskog sistema i rješava po žalbama na rješenja kantonalnih ministarstava donesenih na osnovu federalnog zakona i drugih federalnih propisa i obavlja druge poslove i zadatke zaštite okoliša iz nadležnosti Federacije BiH;
h) pruža potrebnu pomoć nadležnim državnim organima u provođenju međunarodnih obaveza koje je BiH preuzela i sarađuje sa nadležnim ministarstvom Republike Srpske, nadležnim organom Brčko Distrikta BiH i institucijama BiH.

Član 24.
(Nadležnost kantonalnog ministarstva nadležnog za okoliš)

Kantonalno ministarstvo nadležno za okoliš (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo):

a) izrađuje nacrte propisa i planskih dokumenata iz područja zaštite okoliša, koji su usklađeni sa federalnim propisima, strategijama i drugim planskim dokumentima iz ove oblasti;
b) analizira i ocjenjuje stanje okoliša i djelatnosti zaštite okoliša razmjenom iskustava stečenih u području zaštite i korištenja okoliša;
c) obavlja poslove i zadatke utvrđene federalnim zakonom i drugim federalnim propisima;
d) uspostavlja i upravlja sistemom informisanja o okolišu u kantonu;
e) izdaje dozvole iz svoje nadležnosti;
f) organizuje poslove kojima je cilj sprječavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
g) obavlja nadzor nad provođenjem kantonalnih propisa i planskih dokumenata iz područja zaštite okoliša;
h) uspostavlja i provodi sistem zabrane kretanja motornih vozila određenih eko kategorija kada se procijeni da je to nužna mjera u zaštiti okoliša;
i) obavlja i druge poslove utvrđene kantonalnim propisom.

Član 25.
(Savjetodavno vijeće za okoliš)

(1) Savjetodavno vijeće za okoliš (u daljem tekstu: Savjetodavno vijeće) osniva se radi pružanja naučne i stručne podrške Federalnom ministru okoliša i turizma (u daljem tekstu: Federalni ministar) i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije BiH) u području zaštite okoliša.

(2) Savjetodavno vijeće ima konsultativnu i savjetodavnu ulogu, a čini ga sljedećih 18 članova vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova:

a) predstavnik iz Federalnog ministarstva, koji je ujedno i predsjedavajući,

b) po jedan predstavnik iz svakog kantonalnog ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša,
c) sekretar Odbora za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku, ekologiju i turizam Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH,
d) sekretar Odbora za prostorno uređenje, ekologiju i stambeno-komunalne poslove Doma naroda Parlamenta Federacije BiH,
e) Predsjednik Saveza opština i gradova Federacije BiH,
f) predstavnik Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
g) dva predstavnika udruženja za zaštitu okoliša koje imenuje mreža Aarhus centara u BiH, na osnovu pisane saglasnosti najmanje pet udruženja građana koja promovišu zaštitu okoliša registrirovanih na području Federacije BiH.
h) predstavnik Hrvatske akademije za znanost i umjetnost BiH.

(3) U slučaju potrebe, na sjednice Vijeća mogu se pozvati i predstavnici udruženja poslodavaca i određenih grana industrije, u zavisnosti od dnevnog reda. Pozvani predstavnici mogu davati prijedloge i sugestije, ali nemaju pravo glasa pri odlučivanju.
(4) Savjetodavno vijeće vrši usaglašavanje strategijskih planskih i programskih dokumenata iz člana 44. ovog Zakona i politika u oblasti okoliša. Savjetodavno vijeće razmatra i pitanja međukantonalne saradnje i koordinacije iz područja zaštite okoliša..
(5) Članove Savjetodavnog vijeća imenuje Vlada Federacije BiH na period od četiri godine.
(6) Na prijedlog Federalnog ministra, Savjetodavno vijeće donosi poslovnik o svom radu, na svojoj prvoj konstituirajućoj sjednici. Poslovnikom će se definisati metod rada i odlučivanja Vijeća, kao i druga pitanja od važnosti za rad Vijeća.

Član 26.
(Akti Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u oblasti zaštite okoliša)

Parlament Federacije BiH u oblasti zaštite okoliša usvaja strategiju zaštite okoliša i druge planove neophodne za očuvanje interesa zaštite okoliša i procjenjuje njihovo izvršavanje svake dvije godine na osnovu realizacije strategije zaštite okoliša.

Član 27.
(Uloga pravosuđa u zaštiti okoliša)

U slučaju izazvane štete ili postojanju opasnosti od štete po okoliš, primjenjuju se odredbe Krivičnog zakona Federacije BiH, Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH i drugih propisa koji su na snazi u Federaciji BiH.

POGLAVLJE V INFORMISANJE I OBRAZOVANJE O OKOLIŠU

Član 28.
(Sistem informiranja o okolišu i prikupljanje informacija)

(1) Federalno ministarstvo dužno je uspostaviti sistem informisanja o okolišu i naložiti praćenje stanja okoliša, aktivnosti mjerenja, prikupljanja, obrade i evidentiranja podataka o okolišu kao i omogućiti da svi podaci koji se prikupljaju budu dostupni.
(2) Sistem informisanja se formira i organizuje, tako da se:
a) utvrđuju kvantitativne i kvalitativne promjene stanja okoliša te zajedničke procjene uz primjenu socijalnih i ekonomskih pokazatelja i sa stajališta uticaja na zdravlje stanovništva;
b) utvrđuju uzroci uticaja na okoliš, uključujući i detaljne prikaze potrebne za određivanje uzročno-posljedične veze u odnosu na štetu;
c) predviđaju opasnosti po okoliš;
d) predlaže provođenje potrebnih mjera u cilju zaštite okoliša;
e) koristi u svrhu planiranja.

(3) Federalne Agencije za vodu, Federalni hidrometeorološki zavod, Federalni zavod za agropedologiju, Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH, Federalni zavod za statistiku, Federalni zavod za geologiju i druge federalne upravne organizacije i kantoni, dužni su

osigurati prikupljanje, obradu i evidentiranje odgovarajućih podataka i informacija, osobito o korištenju i opterećenju okoliša, iz svoje nadležnosti.
(4) Način prikupljanja i dostavljanja podataka detaljnije je definisan članom 129. ovog Zakona.
(5) Kantonalno ministarstvo dužno je dostaviti podatke koji su neophodni za rad sistema informisanja o okolišu na zakonom propisani način.
(6) Sva pitanja u vezi sa vrstom podataka, načinom i rokovima za prikupljanja podataka i informisanja o okolišu, biće regulisana podzakonskim aktom koji donosi Vlada Federacije BiH.

Član 29.
(Mjerenja opterećenja i korištenja okoliša)

Korisnici okoliša dužni su obavljati mjerenja opterećenja i upotrebe okoliša koja su posljedica njihovih djelatnosti na način utvrđen posebnim propisima, potvrđivati ih i evidentirati i omogućiti nadležnim organima pristup tim podacima. Nadležni organ ove informacije objavljuje na svojoj internet stranici radi informisanja javnosti.

Član 30.
(Upis podataka o okolišu u druge registre)

(1) Utvrđeno činjenično stanje, obim i priroda stalne štete po okoliš, utvrđeni odlukom nadležnog organa ili suda, evidentiraju se kao privremeni upis u katastru nekretnina.
(2) Federalno ili kantonalno ministarstvo po službenoj dužnosti zahtjeva upis podataka u slučaju kada je odgovornost utvrđena od suda.
(3) Izmjena činjeničnog stanja, stepena prirode zagađenja okoliša, osnov je upisu podataka koji se obavlja na zahtjev vlasnika nekretnine, Federalnog ili kantonalnog ministarstva ili suda.

Član 31.
(Istraživanje okoliša i tehnički razvoj)

(1) Odgovornost za zaštitu okoliša unaprjeđuje se kroz razvoj nauke i tehnologije, organizovanjem naučnih istraživanja i tehničkog razvoja, objavljivanjem nalaza, kao i praktičnom primjenom domaćih i međunarodnih istraživačkih radova.
(2) Studija usmjerena na istraživanje stanja okoliša i razvoja zaštite okoliša predmet je prioritetne podrške nadležnih organa i institucija. Federalni ministar okoliša i turizma i kantonalni ministar za zaštitu okoliša dužan je, u saradnji sa ministrom nadležnim za obrazovanje i nauku, koordinirati podršku i procjenu naučnih istraživanja u području okoliša.

Član 32.
(Obrazovanje o okolišu)

(1) Svaki građanin ima pravo sticati i unaprijeđivati znanje o okolišu.
(2) Federalno ministarstvo je dužno sarađivati sa organima uprave i ministarstvima nadležnim za okoliš i obrazovanje u cilju osiguranja stručnog obrazovanja o okolišu.
(3) Federalno ministarstvo u saradnji sa nadležnim ministarstvima iz oblasti obrazovanja učestvuje u izradi godišnjih programa edukacije o zaštiti okoliša u cilju obrazovanja i podizanja svijesti javnosti u području zaštite okoliša.
(4) Programi obrazovanja o zaštiti okoliša uključuju se u nastavne i vannastavne programe.
(5) Federalno ministarstvo organizuje obuku zainteresovanih pravnih lica koje se bave pitanjima zaštite okoliša.
(6) Subjekti koji osiguravaju zaštitu okoliša će u skladu sa mogućnostima u svojim budžetima osigurati sredstva za obrazovanje i promociju o zaštiti okoliša.

Član 33.
(Instruisanje i obuka javnosti o okolišu)

(1) Federalni i kantonalni organi uprave odgovorni su za provođenje aktivnosti utvrđene u čl. 31. i 32. ovog Zakona putem institucija za instruiranje i obuku javnosti, u saradnji sa udruženjima za zaštitu okoliša i stručnim organizacijama koje angažuju.
(2) Opštinske službe za upravu mogu provoditi aktivnosti utvrđene u čl. 31. i 32. ovog Zakona.
(3) Federalni, kantonalni organi uprave i opštinske službe za upravu pružaju podršku institucijama obrazovanja, vjerskim zajednicama, naučnim institucijama, stručnim organizacijama i udruženjima kako bi mogli efektivnije provoditi svoje aktivnosti obrazovanja i obuke iz područja zaštite okoliša.

POGLAVLJE VI PRISTUP INFORMACIJAMA O OKOLIŠU I UČEŠĆE JAVNOSTI

Član 34.
(Registar o zagađivačima, zagađenjima i postrojenjima u kojima su prisutne opasne tvari)

(1) Federalno ministarstvo vodi elektronske registre o zagađivačima, zagađenjima i postrojenjima u kojima su prisutne opasne tvari koji predstavljaju osnov za izvještavanje u skladu sa zakonskim obavezama i međunarodnim ugovorima, uključujući one koji proizilaze iz Kijevskog protokola i Arhuske konvencije o pristupu informacijama.
(2) Elektronski registar sadrži podatke o pogonima i postrojenjima iz federalne i kantonalne nadležnosti koja ugrožavaju ili mogu ugroziti okoliš, a naročito:
a) naziv i adresu operatera i lokaciju pogona i postrojenja;
b) vrstu djelatnosti, sažet opis djelatnosti i tehnološkog procesa;
c) podatke o godišnjoj količini ispuštene zagađujuće supstance u okoliš, količini opasnih supstanci prisutnih u pogonu i postrojenju ili proslijeđenih za daljnji tretman van lokacije pogona i postrojenja ili u drugu državu, količinama komunalnog otpada i upotrebi resursa i energije, a naročito vode, električne energije, druge energije i drugih resursa,
d) podatke koji se odnose na izdate dozvole pogonu ili postrojenju, promjene u radu i sl., i
e) podatke o inspekcijskom nadzoru, aktivnostima i poduzetim mjerama.
(3) Operatori su dužni unijeti podatke u elektronski registar.
(4) Federalni ministar provedbenim propisom utvrđuje vrstu podataka, način i rokove za njihovo dostavljanje i izvještavanje.
(5) Elektronski registri o zagađivačima, zagađenjima i postrojenjima u kojima su prisutne opasne tvari dostupni su javnosti putem internet stranice Federalnog ministarstva.
(6) Svako lice može tražiti uvid u elektronski registar i davanje podataka iz elektronskog registra.
(7) Ovlašteno lice u nadležnom kantonalnom ministarstvu, inspektori za zaštitu okoliša i ovlaštene osobe u referentnim centrima za verifikaciju imaju direktan pristup elektronskom registru.

Član 35.
(Pružanje informacija o zaštiti okoliša)

(1) Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva pružaju informacije o okolišu na transparentan način.
(2) Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva koriste štampane i elektronske medije za dostavljanje informacija široj javnosti.
(3) U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili okoliš Federalni ministar ili kantonalni ministar za zaštitu okoliša predstavnicima javnosti hitno dostavlja sve podatke koje posjeduje i koji bi javnosti mogli omogućiti poduzimanje mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete koja proizlazi iz određene opasnosti.

Član 36.
(Informacije o okolišu i javnost)

Informacije o okolišu uključuju sve informacije u pisanom, vizuelnom, usmenom, audio, elektronskom ili drugom obliku o:

a) stanju komponenti okoliša, pejzažu i prirodnoj lokaciji, biološkom diverzitetu i njegovim komponentama, uključujući genetički modifikovane organizme i interakciju između tih komponenti;
b) supstancama, energiji, buci i radijaciji, te aktivnostima i mjerama, uključujući administrativne mjere, okolinske sporazume, politike, zakonodavstvo, planove i programe, koji se odnose na komponente okoliša u okviru tačke a) ovog člana, isplativosti i drugih ekonomskih analiza i pretpostavki koje se koriste u odlučivanju po pitanju okoliša;
c) stanju ljudskog zdravlja i sigurnosti, uslovima ljudskog življenja, kulturnim lokacijama i graditeljskim strukturama, onoliko koliko su one pod uticajem ili mogu biti pod uticajem stanja komponenti okoliša, te putem tih komponenti pod uticajem faktora, aktivnosti ili mjera iz tačke b) ovog člana.

Član 37.
(Zabrana diskriminisanja)

(1) U skladu sa odredbama ovog Zakona javnost ima pristup informacijama, mogućnost učešća u odlučivanju i zaštitu prava pred upravnim i sudskim organima po pitanjima zaštite okoliša bez diskriminisanja na osnovu državljanstva, nacionalnosti ili mjesta stanovanja i u slučaju pravnih lica bez diskriminisanja na osnovu njihovog mjesta upisa ili centra djelatnosti.
(2) Zloupotreba pravnih sredstava (pokretanje parnice, plaćanje odštete ili pokretanje građanskog krivičnog, prekršajnog ili radno-pravnog postupka) radi kažnjavanja, progona ili uznemiravanja lica koja su ostvarivala svoja prava na učešće javnosti smatrat će se nezakonitim.

Član 38.
(Pristup informacijama o okolišu)

(1) Na zahtjev za pristup informacijama u vezi okoliša, Federalno ministarstvo, kantonalna ministarstva i drugi organi uprave i pravna lica koja vrše javna ovlaštenja, a posjeduju informaciju o okolišu, osiguravaju da takve informacije budu dostupne javnosti.
(2) Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva informaciju daju u pisanom obliku. Informacija može biti data i u drugom obliku uz navođenje razloga za takvim oblikom ili u slučaju njene dostupnosti javnosti u drugom obliku.
(3) Informacije o okolišu iz stava (1) ovoga člana se stavljaju na raspolaganje što je prije moguće, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva osim u slučajevima kada sadržaj i složenost datih informacija opravdava produženje ovoga roka do jednog mjeseca.
(4) Podnosioc zahtjeva biće obavješten o svakom produženju datog roka i razlozima toga produženja.
(5) Troškove izdavanja i umnožavanja traženih informacija snosi podnosiocj zahtjeva osim prvih deset strana, u standardnom formatu, koje se ne naplaćuju.

Član 39.
(Odbijanje zahtjeva za davanje informacija o okolišu)

(1) Zahtjev za davanje informacija o okolišu se odbija ukoliko:

a) organ uprave ne posjeduje tražene informacije o okolišu;
b) zahtjev je nerazumljiv ili formulisan suviše uopšteno i
c) zahtjev se tiče materijala u fazi pripreme ili unutrašnje komunikacije organa uprave gdje je takvo izuzimanje od davanja informacije predviđeno nekim

drugim zakonom, uzimajući u obzir narušavanje opšteg interesa davanjem informacije.

(2) Zahtjev za informacije o okolišu može biti odbijen ukoliko bi davanje informacija imalo štetan uticaj na:

a) međunarodne odnose, odbranu ili opštu sigurnost;
b) tok pravde, pravo lica na pravedno suđenje i mogućnost organa uprave u provođenju krivičnog ili disciplinskog postupka;
c) povjerljivost informacija koje se odnose na trgovinu i industriju, ukoliko je povjerljivost informacije utvrđena posebnim propisom u cilju zaštite ekonomskih interesa, izuzev informacija o emisijama koje su relevantne za zaštitu okoliša.
d) prava intelektualnog vlasništva;
e) povjerljivost ličnih podataka i/ili dokumente koji se odnose na fizička lica u slučaju da ta lica nisu dala saglasnost za otkrivanje datih informacija javnosti, ukoliko je to utvrđeno posebnim propisom;
f) interese trećeg lica koje je osiguralo tražene informacije, a da to nije bilo obavezno i ukoliko to lice nije dalo saglasnost za otkrivanje datog materijala, i
g) okoliš na koji se informacije odnose, poput mjesta uzgoja rijetkih vrsta.

(3) Rješenje o odbijanju zahtjeva za davanje informacija iz st. (1) i (2) ovog člana dostavlja se podnosocu zahtjeva najkasnije u roku od 15 dana.

(4) Ukoliko organ uprave ne posjeduje tražene informacije dužan je u roku od 8 dana od dana prijema zahtjeva proslijediti zahtjev organu uprave za koji se smatra da bi mogao imati tražene informacije i o istome obavijestiti podnosioca zahtjeva.

(5) Rješenje sadrži razloge odbijanja zahtjeva i pruža informacije o raspoloživim pravnim sredstvima u skladu sa članom 42. ovog Zakona.

Član 40.

(Učešće javnosti u postupku donošenja odluka)

(1) Federalno i kantonalno ministarstvo osiguravaju učešće javnosti u odlučivanju kod vođenja svih postupaka koji se tiču donošenja odluka o okolišu.

(2) Federalno ministarstvo osigurava učešće javnosti i u odlučivanju za:

a) projekte kod kojih se vrši prethodna procjena i/ili procjena uticaja na okoliš, u obliku javne rasprave;
b) sva postojeća postrojenja i nova postrojenja za koja nije potrebna procjena uticaja na okoliš, u obliku javnog uvida i
c) prestanak rada, zatvaranje ili rušenje pogona i postrojenja, u obliku javne rasprave.

(3) Odredbe ovoga člana ne primjenjuju se u slučaju donošenja odluka o djelatnostima koje služe za obranu i sigurnost.

(4) Nakon pokretanja upravnog postupka, nadležno ministarstvo obavještava javnost o:

a) zahtjevu za procjenu uticaja na okoliš, zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole i predloženim djelatnostima i tehnologijama podnosioca zahtjeva;
b) načinu učešća javnosti (javna rasprava ili javni uvid);
c) mjestu na kojem se može izvršiti uvid u dokumentaciju;
d) informacijama o okolišu koje su relevantne za predložene aktivnosti;
e) rok za podnošenje primjedbi, prijedloga, mišljenja i pitanja.

(5) Javnost će biti obavještena putem pisanih sredstava javnog informisanja i internet stranice nadležnog ministarstva u pisanoj formi o vremenu održavanja javne rasprave, postupka izvođenja dokaza, te o mogućnosti dostavljanja dokaza i činjenica od uticaja na rješavanje u predmetnom postupku.

(6) Javnost može, u roku od 30 dana od dana objavljivanja informacije dostaviti u pisanom obliku primjedbe, informacije, analize, ili mišljenja koje smatra bitnim za rješavanje u predmetnom postupku.

(7) Rezultati učešća javnosti uzimaju se u obzir pri donošenju odluke, o čemu se informiše javnost putem internet stranice nadležnog ministarstva, dok se zainteresovane

strane koje su dostavile svoje komentare u toku postupka učešća javnosti obavještavaju u pisanoj formi u rokovima koji važe za podnosioca zahtjeva.
(8) Javna rasprava će se održati i za pogone i postrojenja iz kantonalne nadležnosti, ukoliko su u pitanju djelatnosti opasne po okoliš u skladu sa članom 116. ovog Zakona, ili kada se djelatnost obavlja na osjetljivoj lokaciji.

Član 41.
(Informacije koje se daju na zahtjev)

(1) Federalno i kantonalno ministarstvo na zahtjev javnosti, u roku od 15 dana, dostavlja informacije o okolišu ili ih čini javno dostupnim putem internet stranice ministarstva o čemu podnosioca zahtjeva obavještava u pisanom obliku.
(2) Uvid se odnosi na:
a) opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene djelatnosti uključujući procjenu očekivanih rezidija/taloga i emisija;
b) opis znatnih uticaja predložene djelatnosti po okoliš;
c) opis mjera predviđenih za sprječavanje i/ili smanjenje uticaja uključujući emisije;
d) netehnički rezime;
e) prikaz osnovnih alternativnih rješenja
f) izvještaji i stručna mišljenja i
g) Studija uticaja na okoliš.

Član 42.
(Pravo žalbe)

(1) Predstavnici javnosti koji su učestvovali kao stranka u prvostepenom postupku imaju pravo uložiti žalbu protiv akata donesenih u upravnom postupku ili pokrenuti upravni spor, ako nema drugostepenog organa,.
(2) Podnosioc zahtjeva za pristup informacijama čiji zahtjev nije razmatran, odbijen ili na koji je nepotpuno ili djelimično odgovoreno od strane nadležnog organa, ima pravo pokrenuti postupak pred drugostepenim organom ili pokrenuti upravni spor.

Član 43.
(Pristup pravosuđu)

Predstavnici javnosti pored prava učešća u postupcima izdavanja dozvola i procjene uticaja na okoliš imaju pravo pokrenuti postupak zaštite svojih prava pred nadležnim sudom.

POGLAVLJE VII PLANIRANJE ZAŠTITE OKOLIŠA

Član 44.
(Sistemi okolinskog planiranja)

Ključni planski i programski dokumenti u oblasti zaštite okoliša u Federaciji BiH su:
a) Strategija razvoja BiH i Federacije BiH, uključujući njihove implementacione dokumente,
b) Federalna strategija zaštite okoliša i Akcijski plan zaštite okoliša sa pripadajućim implementacionim dokumentima,
c) Kantonalni plan zaštite okoliša okoliša sa pripadajućim implementacionim dokumentima,
d) Planovi razvoja jedinica lokalne samouprave, uključujući njihove implementacione dokumente,
e) Drugi planski i programski dokumenti u skladu sa posebnim federalnim propisom koji definiše razvojno planiranje i upravljanje razvojem.

Član 45.
(Planiranje i izvještavanje)

(1) Planiranje zaštite okoliša u Federaciji BiH se usklađuje sa planskim dokumentima višeg nivoa kao i međunarodno preuzetim obavezama BiH te sa socijalnim i ekonomskim razvojnim programima, međunarodnim programima razvoja i dokumentima prostornog uređenja.
(2) Federalno ministarstvo podnosi Vladi Federacije BiH izvještaj o provođenju Federalne strategije zaštite okoliša svake dvije godine radi razmatranja, usvajanja i dostavljanja Parlamentu Federacije BiH.
(3) Izvještaj iz stava (2) ovog člana mora biti dostupan na internet stranicama resornih ministarstava.
(4) U procesu planiranja zaštite okoliša na nivou kantona i na nivou Federacije BiH osigurava se učešće javnosti.

Član 46.
(Federalna strategija zaštite okoliša)

(1) Federalnom strategijom zaštite okoliša se utvrđuju ciljevi i prioriteti zaštite okoliša u Federaciji BiH, način njihova ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvještavanje.
(2) Prijedlog Federalne strategije zaštite okoliša dostavlja se kantonalnim ministarstvima, jedinicama lokalne samouprave, Savjetodavnom vijeću i zainteresovanoj javnosti radi obavljanja konsultacija i davanja mišljenja, primjedbi i sugestija.
(3) Prijedlog Federalne strategije zaštite okoliša dostavlja se institucijama na nivou BiH, Međuentitetskom tijelu za okoliš, kao i vladama Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH radi davanja mišljenja.
(4) Mišljenja, primjedbe i sugestije na prijedlog Federalne strategije zaštite okoliša dostavljaju se u roku od 30 dana od prijema prijedloga.
(5) Parlament Federacije BiH, na prijedlog Vlade Federacije BiH, donosi Federalnu strategiju zaštite okoliša za period od najmanje 7 (sedam) godina.

Član 47.
(Kantonalni plan zaštite okoliša)

(1) Kantonalni plan zaštite okoliša utvrđuje ciljeve i prioritete zaštite okoliša, način njihova ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvještavanje.
(2) U procesu izrade kantonalnog plana, resorna kantonalna ministarstva uključuju nadležne federalne institucije, druge kantonalne institucije i jedinice lokalne samouprave, u skladu sa načelom otvorenog mehanizma koordinacije.
(3) Kantoni donose kantonalne planove zaštite okoliša, koji su usklađeni sa Federalnom strategijom zaštite okoliša.
(4) Kantonalni plan zaštite okoliša donosi skupština kantona na prijedlog vlade kantona.
(5) Vlada kantona može kantonalnoj skupštini predložiti usvajanje Federalne strategije zaštite okoliša kao kantonalnog strateškog okvira za zaštitu okoliša.
(6) U slučaju iz stava (5) ovog člana, kantonalne vlade i institucije izrađuju sve dokumente koji su neophodni za implementaciju Federalne strategije za zaštitu okoliša i izvještavanje.
(7) Prijedlog kantonalnog plana zaštite okoliša dostavlja se Federalnom ministarstvu, Federalnom ministarstvu prostornog uređenja, Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Savjetodavnom vijeću, jedinicama lokalne samouprave i drugim subjektima radi davanja mišljenja, primjedbi i sugestija.
(8) Ciljevi sprječavanja zagađenja okoliša i ograničavanja posljedica zagađenja uzimaju se u obzir pri izradi prostornih planova i pri donošenju odluka u skladu sa propisom kojim se uređuje prostorno uređenje, posebno prilikom određivanja lokacija za nova postrojenja, utvrđivanja promjena nastalih na postojećim postrojenjima i planiranja novih građevina kao što su saobraćajnice, javne površine i stambena naselja.

POGLAVLJE VIII STRATEŠKA PROCJENA UTICAJA

Član 48.
(Strateška procjena uticaja na okoliš)

(1) Strateška procjena uticaja na okoliš (u daljem tekstu: strateška procjena) je postupak kojim se procjenjuju mogući znatni uticaji na okoliš koji bi mogli nastati provođenjem strategije, plana i programa. Time se omogućava da se odluke o prihvatanju strategije, plana i programa donose uz poznavanje mogućih znatnih uticaja koje bi strategija, plan i program svojom provođenjem mogli imati na okoliš, a nosiocima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

(2) Strateška procjena obavezno se provodi za strategije, planove i programe u slijedećim oblastima: prostornog planiranja ili upotrebe zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma, očuvanja prirodnih staništa biljnog i životinjskog svijeta, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje budućih razvojnih projekata.

(3) Osnov strateške procjene čini strategija, plan ili program kojim se utvrđuje obim za razvoj određenog sektora, odnosno njegove karakteristike, ciljevi i prostorni obuhvat.

Član 49.
(Strategije, planovi i programi koji ne podliježu strateškoj procjeni)

Strateškoj procjeni ne podliježu strategije, planovi i programi koji služe isključivo za potrebe odbrane i civilne zaštite, proglašenja vanrednog stanja, zaštite i spašavanja, planova upravljanja poplavnim rizikom te finansijske i budžetske strategije.

Član 50.
(Faze u postupku strateške procjene)

(1) Strateška procjena provodi se u sljedećim fazama:

a) Faza utvrđivanja obima i sadržaja strateške studije.
b) Faza ocjene strateške studije od strane stručne komisije (u daljem tekstu: komisija za stratešku procjenu).
c) Faza konsultacija na nacrt strategije, plana i programa i stratešku studiju koja obuhvata:
   - učešće zainteresiranih organa i organizacija;
   - učešće javnosti;
   - konsultacije sa zainteresovanim organima, organizacijima i javnosti drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta BiH, ili druge zemlje, ukoliko izvršenje plana, programa ili strategije može imati uticaj na okoliš drugog entiteta, Brčko Distrikta BiH ili druge zemlje i
   - izvještaj o rezultatima učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.
d) Faza ocjene nacrta strategije, plana i programa i strateške studije koja podrazumijeva izdavanje mišljenja Federalnog ministarstva o nacrtu strategije, plana i programa, koja uzima u obzir rezultate ocjene strateške studije od strane stručne komisije, konsultacija sa organima i organizacijama, te sa javnosti i naročito konsultacije vođene sa predstavnicima drugog entiteta, Brčko Distrikta BiH ili druge države.
e) Usvajanje izvještaja organa nadležnog za pripremu strategije, plana i programa.

(2) Konsultacije sa predstavnicima druge države, kao i procedure dobijanja i davanja mišljenja u tom smislu, se vode putem institucija Bosne i Hercegovine nadležnih za vanjsku politiku i okoliš i implementaciju Konvencije o procjeni uticaja na okoliš u prekograničnom kontekstu.

Član 51.
(Nadležnost za provođenje strateške procjene)
Organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa dužan je prije započinjanja postupka, pribaviti mišljenje nadležnog ministarstva za okoliš o obimu i sadržaju strateške procjene.

Član 52.
(Utvrđivanje obima, sadržaja i ocjene strateške studije)
Utvrđivanje obima, sadržaja i ocjene strateške studije detaljno se reguliše podzakonskim aktom koji donosi Vlada Federacije BiH.

Član 53.
(Način provođenja strateške procjene)
(1) Strateška procjena se provodi tokom izrade nacrta strategije, plana ili programa, prije utvrđivanja konačnog prijedloga strategije, plana ili programa i upućivanja u postupak donošenja strategije, plana ili programa, na način propisan ovim Zakonom i uredbom iz člana 52. ovog Zakona.
(2) U postupku strateške procjene osigurava se informisanje i učešće javnosti na način propisan ovim Zakonom.
(3) Iznimno od st. (1) i (2) ovog člana, postupak provedbe strateške procjene, te postupak informiranja i učešća javnosti koji se provodi tokom izrade dokumenata prostornog uređenja, provodi se u ranoj fazi izrade tog plana u skladu sa posebnim propisom.

Član 54.
(Izrada strateške studije)
(1) U postupku strateške procjene izrađuje se strateška studija.
(2) Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju očekivani značajni uticaji na okoliš koje može uzrokovati provođenje strategije, plana ili programa i razumnih opcija vezanih za zaštitu okoliša koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat te strategije, plana ili programa.
(3) Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz strategiju, plan ili program i čini njen sastavni dio.

Član 55.
(Organ nadležan za izbor nositelja izrade strateške studije)
(1) Organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa odlučuje o izboru nosioca izrade strateške studije, po postupku utvrđenom zakonom o javnim nabavkama.
(2) Nosioc izrade strateške studije je pravni subjekt sa liste nosoca izrade Studije Federalnog ministarstva u skladu sa članom 73. ovog zakona.
(3) Pravna lica koja su učestvovala u izradi strategije, plana ili programa, ne mogu biti angažovani na izradi strateške studije.

Član 56.
(Komisija za ocjenu strateške studije)
(1) Ocjenu strateške studije vrši komisija za ocjenu strateške studije koju imenuje nadležno ministarstvo.
(2) Troškove rada komisije za ocjenu strateške studije snosi organ nadležan za pripremu strategije, plana i programa.
(3) Rad komisije za stratešku procjenu i naknada za rad komisije utvrđuju se podzakonskim aktom iz člana 52. ovog zakona.

Član 57.

(Pribavljanje mišljenja zainteresiranih organa uprave i upravnih organizacija)

(1) Organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa dužan je dostaviti zainteresovanim organima uprave i upravnim organizacijama na mišljenje strategiju, plan ili program i stratešku studiju.

(2) Zainteresovani organi uprave i upravne organizacije dužni su dostaviti mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema strategije, plana ili programa i strateške studije.

(3) Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava (2) ovog člana smatra se da nema primjedbi na dostavljenu stratešku studiju.

Član 58.

(Učešće javnosti u postupku strateške procjene)

(1) Organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa osigurava učešće javnosti u postupku razmatranja nacrta strategije, plana ili programa i strateške studije, prije dostavljanja nacrta strategije, plana ili programa i srateške studije nadležnom ministarstvu na mišljenje.

(2) Organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa obavještava javnost o načinu i rokovima za vršenje uvida u nacrt strategije, plana ili programa i starteške studije i o načinu i rokovima za dostavljanje mišljenja, kao i o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave u postupku kojim se uređuje donošenje strategije, plana ili programa i strateške studije.

(3) Organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa, u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave, izrađuje izvještaj o učešću zainteresovanih organa, organizacija i javnosti, koji se objavljuje na internet stranici organa iz stava (1) ovog člana.

(4) Izvještaj iz stava (3) ovog člana sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima i čini sastavni dio strategije, plana ili programa.

Član 59.

(Pribavljanje mišljenja entiteta, Brčko Distrikta BiH ili druge države)

(1) Organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa, u slučaju da strateška studija utvrdi da realizacija strategije, plana ili programa može imati značajan uticaj na okoliš drugog entiteta, Brčko Distrikta BiH ili druge države ili ako drugi entitet, Brčko Distrikt BiH ili druga država čiji okoliš može biti znatno ugrožen to zatraži, dužan je osigurati da u postupku učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, entitetu, Brčko Distriktu BiH ili drugoj državi dostavi na mišljenje sljedeće informacije:

a) opis strategije, plana ili programa zajedno sa svim dostupnim informacijama o njihovim mogućim uticajima;
b) opis u kojem je sažeto izneseno kako su pitanja okoliša uključena u strategiju, plan ili program i kako se izvještaj o okolišu, mišljenja i rezultati uzimaju u obzir;
c) u kojem roku i na koji način drugi entitet, Brčko Distrikt BiH ili druga država može saopštiti svoje mišljenje.

(2) Rezultate konsultacija i pribavljenog mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti drugog entiteta, Brčko Distrikta BiH ili druge države, Federalno ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja o prijedlogu strategije, plana ili programa i o tome sačinjava poseban dio mišljenja.

Član 60.

(Ocjena strateške studije)

(1) Postupak strateške procjene završava ocjenom strateške studije od strane komisije za ocjenu strateške studije.

(2) Ocjena strateške studije sadrži načine na koji pitanja zaštite okoliša treba da budu integrisana u strategiju, plan ili program.

Član 61.
(Mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša)

Nadležno ministarstvo za zaštitu okoliša u roku od 30 dana od dostavljene ocjene komisije za stratešku studiju daje mišljenje, uzimajući u obzir interese zaštite, očuvanja i unaprjeđivanja okoliša, naročito:

a) stepen uticaja provođenja strategije, plana ili programa na okoliš, cijeneći svaki mogući pojedinačni uticaj, kao i kumulativni uticaj na području koje je obuhvaćeno planom, programom ili strategijom;
b) mjere i aktivnosti koje se trebaju poduzeti da bi se negativan uticaj realizacije plana, programa ili strategije umanjio ili izbjegao kao i razumne alternative zasnovane na ciljevima i geografskom domašaju strategije, plana i programa;
c) izvještaj o provedenim konsultacijama sa nadležnim organima i organizacijama i javnosti;
d) izvještaj o provedenim konsultacijama sa nadležnim organima i organizacijama i javnosti drugog entiteta, Brčko Distrikta BiH i druge države i
e) način na koji se predviđa praćenje uticaja na okoliš realizacije plana, programa ili strategije, te mjere koje će se poduzeti ako pri njihovoj realizaciji bude uočen veći negativan uticaj na okoliš nego što je to predviđeno ili očekivano.

Član 62.
(Usklađivanje sa mišljenjem ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša)

Prije utvrđivanja prijedloga strategije, plana ili programa organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa dužan je uzeti u obzir mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša na dostavljeni nacrt strategije, plana ili programa. U skladu sa mišljenjem, organ nadležan za pripremu strategije, plana ili programa vrši usklađivanje strategije, plana ili programa sa interesima zaštite, očuvanja i unaprjeđivanja okoliša.

Član 63.
(Sredstva za stratešku procjenu)

Sredstva za stratešku procjenu, kada se ti postupci provode za plan i program koji se donose na federalnom nivou, osiguravaju se iz sredstava federalnog budžeta i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE IX PROCJENA UTICAJA NA OKOLIŠ

Član 64.
(Procjena uticaja na okoliš)

(1) Procjena uticaja na okoliš (u daljem tekstu: procjena uticaja) obuhvata identifikaciju, opis, procjenu, direktan i indirektan uticaj projekata na:

a) ljude, biljni i životinjski svijet i svijet gljiva;
b) tlo, vodu, zrak, klimu i pejzaž;
c) materijalna dobra i kulturno nasljeđe i
d) međudjelovanje faktora navedenih u tč. a) do c) ovog stava.

(2) Procjeni uticaja na okoliš ne podliježu projekti koji služe isključivo za odbrambene svrhe ili projekti čija je jedina svrha odgovor na civilna vanredna stanja.

Član 65.
(Nadležnost u procjeni uticaja na okoliš)

(1) Federalno ministarstvo provodi postupak procjene uticaja na okoliš.
(2) U postupak procjene uticaja uključuju se zainteresovane strane, nadležni organi, udruženja građana i zainteresovana javnost.

Član 66.
(Predmet procjene uticaja na okoliš)

Za projekte koji mogu imati znatan uticaj na okoliš obzirom na njihovu prirodu, veličinu ili lokaciju, provodi se procjena uticaja na okoliš i pribavlja rješenje o odobravanju studije o procjeni uticaja na okoliš (u daljem tekstu: rješenje o odobravanju studije) u skladu sa ovim Zakonom.

Član 67.
(Faze procjene uticaja na okoliš)

Procjena uticaja provodi se u dvije faze

a) postupak prethodne procjene uticaja, u kojem se odlučuje o:
   1) potrebi provođenja procjene uticaja,
   2) obimu procjene uticaja, ako je provođenje procjene uticaja obavezno, i
b) izrada studije o procjeni uticaja na okoliš

Član 68.
(Projekti za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš)

(1) Vlada Federacije BiH donosi propis kojim se određuju:
   a) projekti za koje se obavezno provodi procjena uticaja i
   b) projekti za koje o obavezi provođenja procjene uticaja odlučuje nadležno ministarstvo na osnovu kriterija u pojedinim slučajevima o obavezi provođenja procjene uticaja i o obimu procjene uticaja.

(2) Osim projekata utvrđenih propisom iz stava (1) ovog člana, procjena uticaja na okoliš potrebna je i za:
   a) znatne promjene na projektima, utvrđene članom 95. ovog Zakona, pri čemu promjena projekta dostiže propisane pragove utvrđene propisom iz stava 1. ovog člana,
   b) projekte čiji rast proizvodnje, upotreba energije, upotreba vode, korištenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada prelazi 25% od prvobitno utvrđenih vrijednosti, i
   c) prestanak rada, rušenje i zatvaranje objekata iz stava (1) ovog člana i pogoni i postrojenja koji podliježu obavezi pribavljanja okolinske dozvole, u skladu sa podzakonskim aktom iz stava (1) člana 83. ovog Zakona.

Član 69.
(Pokretanje postupka za prethodnu procjenu uticaja na okoliš)

(1) Postupak za prethodnu procjenu uticaja na okoliš pokreće se zahtjevom koji podnosioc zahtjeva podnosi nadležnom ministarstvu (u daljem tekstu: zahtjev za prethodnu procjenu uticaja).

(2) Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja sadrži:
   a) opis projekta, uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini,
   b) izvod iz prostorno-planskog akta;
   c) podaci o vrsti i količini materijala koji će biti korišteni, te vrsti i količini emisija,
   d) opis mogućih uticaja projekta na okoliš u toku njegove izgradnje, u toku njegovog rada ili eksploatacije i u fazi prestanka rada,
   e) opis osnovnih i pomoćnih sirovina i ostalih izvora energije,
   f) opis okoliša na području pod uticajem projekta,
   g) kratak pregled alternativnih rješenja sa obzirom na uticaje na okoliš,
   h) informacije o mogućim teškoćama na koje je naišao podnosioc zahtjeva pri prikupljanju podataka, i
   i) netehnički rezime informacija iz stava (2) ovog člana.

(3) Opisi iz stava (2) ovog člana daju se stručnim tehničkim jezikom, sa tekstualnim, numeričkim i grafičkim podacima, a netehnički rezime netehničkim jezikom, na način koji je pogodan za informisanje nadležnih organa, organizacija i zainteresovane javnosti.

(4) Izradu prethodne procjene uticaja na okoliš, podnosioc zahtjeva povjerava pravnom licu iz stava (2) člana 73. ovog Zakona.

(5) Federalno ministarstvo može zahtijevati od podnosioca zahtjeva dodatne informacije o projektu koje su mu potrebne za donošenje odluke o obavezi izrade i obima studije o procjeni uticaja na okoliš.

Član 70.
(Obavezni uvid za prethodnu procjenu uticaja na okoliš)

(1) U postupku razmatranja i odlučivanja o zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, Federalno ministarstvo je obavezno da dostavi kopiju zahtjeva i osigura besplatan uvid u priložena dokumenta radi pribavljanja mišljenja sljedećim subjektima:
a) nadležnom organu uprave u kantonu i jedinici lokalne samouprave na čijem se području projekat izvodi,
b) organima uprave i organizacijama nadležnim za zaštitu komponenti okoliša, koji izvođenjem projekta mogu biti izloženi njegovom znatnom uticaju, i to:
   1) nadležnim za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa,
   2) nadležnim za zaštitu zdravlja,
   3) drugim zainteresovanim stranama,
c) organu nadležnom za zaštitu okoliša drugog entiteta i Brčko Distrikta, ako je riječ o projektu sa znatnim uticajem na okoliš drugog entiteta ili Brčko Distrikta, ili druge države, u skladu sa ovim Zakonom,
d) zainteresovanoj javnosti

(2) Subjekti iz stava (1) ovog člana daju mišljenje Federalnom ministarstvu u vezi sa zahtjevom i priloženoj dokumentaciji, u roku od 30 dana od dana prijema kopije zahtjeva u pisanoj formi.

(3) Federalno ministarstvo će prilikom donošenja odluke uzeti u obzir dostavljena mišljenja subjekata iz stava (1) ovog člana.

Član 71.
(Rješenje o prethodnoj procjeni uticaja na okoliš)

(1) O zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, Federalno ministarstvo odlučuje rješenjem.

(2) Rješenjem se utvrđuje da na osnovu prethodne procjene uticaja na okoliš nije potrebno dalje provođenje procjene uticaja, ili se utvrđuje da je obavezno provođenje procjene uticaja na okoliš, te se određuje obaveza izrade studije o procjeni uticaja na okoliš (u daljem tekstu: Studija), obim i sadržaj Studije.

Član 72.
(Provođenje procjene uticaja na okoliš)

(1) Obim Studije određuje se prema specifičnim karakteristikama pojedinog projekta i kriterijima određenim u posebnom propisu iz člana 68. stav (1) ovog Zakona.

(2) Prilikom donošenja rješenja o procjeni uticaja na okoliš, Federalno ministarstvo je dužno da razmotri i uzme u obzir blagovremeno primljena mišljenja iz člana 70. ovog Zakona.

(3) Rješenje iz stava (2) ovog člana donosi se u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

(4) Federalno ministarstvo u roku od 8 dana od dana donošenja rješenja o procjeni uticaja na okoliš, navedeno rješenje postavlja na internet stranicu Federalnog ministarstva.

Član 73.
(Nosioci izrade Studije i elektronski registar)

(1) Nakon dobijanja rješenja o procjeni uticaja na okoliš, podnosioc zahtjeva je obavezan da ugovori izradu Studije kod ovlaštenog nosioca izrade Studije.

(2) Federalni ministar posebnim propisom utvrđuje uslove za:
a) davanje ovlaštenja nosiocima izrade Studije,
b) način i kriterije koje moraju ispunjavati nosioci izrade Studije,
c) visinu naknade za troškove izdavanja ovlaštenja nosiocima izrade Studija.

(3) Federalno ministarstvo vodi elektronski registar nosioca izrade Studije kojima je izdato ovlaštenje iz stava (2) alineja (a) ovog člana, a koji je javnosti dostupan putem internet stranice.
(4) Ministarstva i drugi organi i organizacije sa nadležnostima i odgovornostima ili javnim ovlaštenjima u oblasti zaštite okoliša moraju omogućiti pristup podacima koji su potrebni za izradu Studije ako njima raspolažu.

Član 74.
(Sadržaj Studije)

(1) Federalni ministar donosi propis kojim se utvrđuje sadržaj Studije.
(2) Pored sadržaja utvrđenih u propisu iz stava (1) ovog člana Studija sadrži i poseban dio, u kojem se daje kratak pregled dostavljenih mišljenja zainteresovanih strana u postupku prethodne procjene uticaja na okoliš i obrazloženje za primljena mišljenja koja su uzeta u obzir prilikom izrade Studije.
(3) Ukoliko se radi o projektu za koji je potrebno pribavljanje okolinske dozvole u skladu sa ovim Zakonom i podzakonskim aktima, Studija sadrži i Plan upravljanja otpadom koji se izrađuje u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom.
(4) Studija sadrži posebni dio koji se odnosi na mogući uticaj projekta na okoliš drugog entiteta ili Brčko Distrikta ili prekogranični uticaj u skladu sa ovim zakonom.

Član 75.
(Način dostavljanja Studije i obavještavanje javnosti)

(1) Podnosioc zahtjeva dostavlja Federalnom ministarstvu po jedan primjerak Studije u pisanoj i elektronskoj formi u roku od 30 dana od dana prijema Studije od nosioca izrade studije. Na zahtjev voditelja postupka, podnosioc zahtjeva dostavlja dodatni broj primjeraka Studije.
(2) Federalno ministarstvo je obavezno da u roku od 15 dana od dana prijema Studije, dostavi elektronsku kopiju Studije zainteresiranim organima i zainteresiranoj javnosti i objavi Studiju na internet stranici.

Član 76.
(Javna rasprava)

(1) U postupku ocjene Studije Federalno ministarstvo obavještava i poziva javnost na javnu raspravu o Studiji na način propisan članom 40. ovog Zakona.
(2) Poziv za javnu raspravu se dostavlja najmanje 15 dana prije dana održavanja javne rasprave.
(3) Sugestije i primjedbe javnosti dostavljaju se Federalnom ministarstvu u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana održavanja javne rasprave.

Član 77.
(Postupak javne rasprave)

(1) Federalno ministarstvo organizuje javnu raspravu o projektu u prostoru koji je najbliži lokaciji datog projekta.
(2) Nadležno ministarstvo priprema zapisnik sa javne rasprave u roku od 7 dana od dana održavanja javne rasprave.

Član 78.
(Stručna komisija)

(1) Ocjenu Studije vrši stručna komisija za ocjenu Studije (daljem u tekstu: stručna komisija) koju imenuje Federalni ministar.
(2) Sastav komisije, naknade kao i druga pitanja vezana za rad stručne komisije propisuje federalni ministar provedbenim propisom.
(3) Naknada za ocjenu Studije obuhvata naknadu za rad unutrašnjih i vanjskih pravnih, tehničkih i drugih stručnjaka i sve ostale troškove koje može imati Federalno ministarstvo ili drugi učesnici u postupku procjene uticaja na okoliš.

(4) Stručna komisija vrši ocjenu Studije u roku od 30 dana od dana održavanja javne rasprave.
(5) Studija koja sadrži nedostatke vraća se podnosiocu zahtjeva na doradu u skladu sa primjedbama stručne komisije i dostavljenim primjedbama zainteresiranih organa i javnosti.
(6) Podnosioc zahtjeva je dužan u roku od 30 dana dostaviti potrebne izmjene/dopune studije uticaja nakon čega ministarstvo obavještava zainteresovanu javnost o izmjenama/dopunama koje je podnosioc dostavio.
(7) Studija može biti vraćena samo jednom radi dorade. Ako dopunjena Studija ne bude odobrena, novi zahtjev, sa novom Studijom, može biti podnesen najranije u periodu od šest mjeseci od dana uručenja rješenja podnosiocu zahtjeva.

Član 79.
(Odobravanje Studije)

(1) Federalno ministarstvo rješenjem odobrava Studiju u roku od 60 dana od završetka postupka ocjene Studije.
(2) Studija neće biti odobrena ukoliko:
a) se utvrdi da bi projekt mogao izazvati znatno zagađivanje okoliša ili u znatnoj mjeri ugroziti okoliš,
b) projekt nije u skladu sa Federalnom strategijom zaštite okoliša i Akcionim planom zaštite okoliša i
c) projekt nije u skladu sa međunarodnim obavezama države po pitanju zaštite okoliša.
(3) Rješenje o odobravanju ili odbijanju Studije dostavlja se podnosiocu zahtjeva i zainteresovanim stranama iz člana 75. stav (2) ovog Zakona.
(4) Dostavljanje rješenja iz stava (3) ovog člana vrši se u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku i objavljuje na internet stranici Federalnog ministarstva.
(5) U slučaju prekograničnog uticaja Federalno ministarstvo će proslijediti rješenje drugom entitetu/državi na koju projekt može imati uticaj.
(6) Rješenje o odobravanju Studije prestaje da važi ukoliko podnosioc zahtjeva ne pribavi odobrenje za građenje u roku od 3 godine od dana prijema rješenja.

Član 80.
(Troškovi nastali u postupku procjene uticaja na okoliš)

Troškove obavještavanja i omogućavanja učešća javnosti u postupcima procjene uticaja, troškove naknade za rad stručne komisije i sve ostale troškove u postupku procjene uticaja na okoliš snosi podnosioc zahtjeva.

Član 81.
(Vjerovatnoća prekograničnih uticaja na okoliš susjednih država, Republike Srpske i/ili Brčko Distrikta BiH)

(1) Pravila koja se odnose na procjenu uticaja na okoliš u kontekstu prekograničnih uticaja primjenjuju se i kada postoji obaveza po međunarodnim ugovorima, bilateralnim sporazumima ili iz drugih razloga.
(2) Kada nosioc izrade Studije sazna da će projekat vjerovatno imati značajan uticaj na okoliš druge države ili drugi entitet, dužan je izraditi posebno poglavlje u Studiji o procjeni uticaja na okoliš sa podacima o mogućim uticajima na okoliš druge države. Studija se dostavlja drugoj državi ili entitetu ili Distriktu Brčko BiH, sa informacijom o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave.
(3) Na javnoj raspravi omogućava se učešće javnosti iz države, entiteta ili Brčko Distrikta BiH na koje projekat može imati uticaja.
(4) Federalno ministarstvo, putem Institucija Bosne i Hercegovine, nakon održane javne rasprave provodi konsultacije sa predstavnicima države na koju projekat može imati uticaja.
(5) Nakon zaprimanja informacije o projektu koji se odvija u drugoj državi, entitetu ili Brčko Distriktu BiH, a koji može imati značajne posljedice po okoliš na teritoriju

Federacije, Federalno ministarstvo poduzima aktivnosti u cilju učešća nadležnih organa i javnosti u procjeni prekograničnih uticaja na okoliš.
(6) Federalno ministarstvo dostavlja mišljenja, sugestije i primjedbe organa uprave i javnosti nadležnim organima države, entiteta ili Brčko Distrikta BiH iz koje potiču prekogranični uticaji na okoliš i obavlja konsultacije sa predstavnicima države, entiteta ili Brčko Distrikta BiH iz koje potiču uticaji na okoliš.
(7) Troškove izrade posebnih poglavlja Studije iz st. (2) i (4) ovog člana snosi podnosioc zahtjeva.
(8) Detalji o postupcima za projekte sa mogućim međuentitetskim uticajem mogu biti određeni sporazumom među entitetima koji se zaključuje uz konsultiranje Međuentitetskog tijela za okoliš.
(9) Postupanja koja se odnose na prekogranični i međuentitetski uticaj na okoliš susjednih država, Republike Srpske i/ili Brčko Distrikta BiH, definiše se posebnim podzakonskim aktom koji donosi Vlada Federacije BiH.

POGLAVLJE X IZDAVANJE OKOLINSKIH DOZVOLA

Član 82.
(Cilj i svrha izdavanja okolinske dozvole)

(1) Okolinska dozvola izdaje se u cilju kompletne zaštite okoliša osiguravajući mjere za sprječavanje i smanjenje industrijskih emisija u zrak, vodu, tlo, smanjenje uticaja na stanovništvo, biljni i životinjski svijet i sprječavanje stvaranja otpada i buke kako bi se ostvario visoki nivo zaštite okoliša kao cjeline.
(2) Okolinska dozvola se izdaje i u slučaju znatne promjene u radu pogona i postrojenja.
(3) Okolinska dozvola se ne izdaje za istraživačke aktivnosti, razvojne aktivnosti ili za testiranje novih proizvoda i procesa.
(4) Za istraživačke aktivnosti iz stava 3. ovog člana, obavezna je procjena uticaja na okoliš.
(5) Federalno ministarstvo izdaje okolinsku dozvolu na rok od pet godina.

Član 83.
(Nadležnost za izdavanje okolinske dozvole)

(1) Vlada Federacije BiH donosi propis kojim utvrđuje pogone i postrojenja koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ukoliko imaju okolinsku dozvolu izdatu u skladu sa odredbama ovog Zakona.
(2) Federalno ministarstvo nadležno je za izdavanje okolinske dozvole za pogone i postrojenja iznad pragova utvrđenih propisom iz stava (1) ovog člana.
(3) Kantonalno ministarstvo nadležno je za pogone i postrojenja ispod pragova utvrđenih propisom iz stava (1) ovog člana.

Član 84.
(Opšte obaveze operatera u vezi sa zaštitom okoliša)

(1) U svrhu kompletne zaštite okoliša od štetnih uticaja djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju, operater je obavezan osigurati da pogoni i postrojenja budu izgrađeni i funkcioniraju tako da se:

a) ne ugrožava zdravlje ljudi, ostvaruje povoljno stanje flore i faune, ne dovede do gubitka staništa koji se nalaze na području uticaja postrojenja ili okoliša zbog emisija supstanci, buke, mirisa, vibracija ili toplote, saobraćaja ili od postrojenja;
b) poduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere za sprječavanje zagađenja i ne prouzrokuju zagađenje iznad graničnih emisija;
c) izbjegava stvaranje otpada, njegova količina svodi na najmanju moguću mjeru, stvoreni otpad ponovo koristi, reciklira ili odlaže na način da se izbjegne i smanji negativan uticaj na okoliš;

d) efikasno koriste energetski i prirodni resursi;
e) poduzmu mjere za sprječavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica, i
f) poduzmu mjere nakon prestanka rada postrojenja za izbjegavanje rizika od zagađenja i za povrat lokacije na kojoj se nalazi postrojenje u zakonom propisano stanje okoliša.

(2) Zahtjevi dati u stavu (1) ovoga člana predstavljaju opšte obaveze operatera koje se trebaju ispuniti tokom izgradnje, rada, održavanja i prestanka rada pogona i postrojenja.
(3) Za pogone i postrojenja za koje nije potrebno pribavljanje okolinske dozvole, nadležni će organ pri izdavanju potrebnih dozvola uzeti u obzir ispunjenje zahtjeva iz stava (1) ovoga člana.

Član 85.
(Objedinjavanje okolinske dozvole)

(1) Jedan zahtjev za izdavanje okolinske dozvole, može se predati za više pogona i postrojenja na istoj lokaciji kada njima upravlja isti operater.
(2) Izuzetno, zahtjev može podnijeti više operatera, ako je pogon ili postrojenje tehnološka cjelina koju čini više dijelova postrojenja kojima upravljaju različiti operateri.
(3) U slučaju iz stava (2) ovog člana okolinskom dozvolom se utvrđuju obaveze i odgovornosti svakog operatera posebno, te se okolinska dozvola dostavlja svim operaterima.
(4) Ako se okolinska dozvola izdaje za pogone ili postrojenja iz stava (1) ovog člana, svako postrojenje mora ispunjavati uslove propisane ovim Zakonom.
(5) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovog člana, nadležni organ za izdavanje okolinske dozvole je Federalno ministarstvo.

Član 86.
(Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole)

(1) Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole podnosi se nadležnom ministarstvu u jednom primjerku u pisanoj formi i jednom primjerku na elektronskom mediju za pohranu podataka.
(2) Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole sadrži:
a) podatke o podnosiocu zahtjeva: naziv i sjedište operatera ili investitora, ID broj, ime odgovornog lica, broj telefona i e-mail adresu;
b) lokaciju pogona i postrojenja;
c) uvjerenje nadležne porezne uprave da nema neizmirenih novčanih obaveza za kazne izrečene zbog učinjenih prekršaja u oblasti okoliša.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilaže se dokumentacija koja sadrži slijedeće podatke:
a) opis pogona i postrojenja (plan, opis pogona i postrojenja, tehnički opis rada, kapacitet postrojenja itd.);
b) opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih materija i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje;
c) opis stanja lokacije pogona i postrojenja;
d) opis izvora emisija, priroda i količine emisija iz pogona i postrojenja u okoliš (zrak, voda, tlo) tj. izvještaj o nultom stanju, kao i identifikacije znatnih uticaja na okoliš;
e) opis predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprječavanje ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja;
f) opis mjera za spriječavanje produkcije otpada kao i za povrat korisnog materijala iz otpada koji producira postrojenje;
g) opis ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obavezama operatera, posebno mjera nakon zatvaranja ili rušenja postrojenja;
h) opis planiranih mjera za smanjenje emisija i opis planiranog monitoringa;
i) izvod iz planskog akta
j) pravomoćni vodni akt;

k) netehnički rezime
l) idejni projekat;
m) plan upravljanja otpadom;
n) Izvještaj o stanju sigurnosti i/ili Plan za sprječavanje nesreća većih razmjera, ukoliko se radi o pogonu ili postrojenju koje može izazvati nesreću većih razmjera.

(4) U slučaju kada se za novi pogon i postrojenje ili znatnu promjenu postojećeg postrojenja provodi procjena uticaja, sve relevantne informacije prikupljene u postupku procjene uticaja prilažu se uz zahtjev za izdavanje okolinske dozvole, uključujući Studiju i rješenje o odobravanju Studije.
(5) Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole izrađuje pravno lice registrirano za tu djelatnost.

Član 87.
(Procedura po prijemu zahtjeva za okolinsku dozvolu)

(1) Ukoliko zahtjev ne sadrži propisane podatke ili dokumentaciju iz člana 86. nadležno ministarstvo će zatražiti od podnosioca zahtjeva da dostavi podatke ili dokumentaciju koji nedostaju.
(2) Ako podnosiocj zahtjeva ne dostavi tražene podatke ili dokumentaciju u određenom roku, nadležno ministarstvo će bez odgađanja donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva.
(3) Sve procesne radnje koje nisu regulisane ovim Zakonom, provodit će se u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

Član 88.
(Učešće javnosti)

(1) Nadležno ministarstvo obavještava javnost, zainteresovsne strane i jedinicu lokalne samouprave o podnesenom zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole objavom u najmanje jednim od dnevnih novina na području Federacije BiH, o trošku podnosioca zahtjeva te na internet stranici ministarstva.
(2) Jedinica lokalne samouprave obavještava mjesne zajednice u svom sastavu, udruženja građana, javnost i zainteresovane strane o podnesenom zahtjevu iz stava (1) ovog člana.
(3) Nadležno ministarstvo i jedinica lokalne samuprave će osigurati zaintresovanim stranama besplatan uvid u zahtjev za okolinsku dozvolu i priloženu dokumentaciju.
(4) Zainteresovane strane mogu, u roku od 30 dana od dana objavljivanja obavještenja iz stava (1) ovog člana, dostaviti nadležnom ministarstvu mišljenje o zahtjevu i priloženoj dokumentaciji u pisanoj formi.
(5) Nacrt rješenja o izdavanju okolinske dozvole, objavljuje se na internet stranici nadležnog ministarstva.
(6) Rok za dostavu sugestija i mišljenja javnosti na nacrt rješenja je 8 dana od dana objave.

Član 89.
(Izdavanje okolinske dozvole)

(1) Nadležno ministarstvo za izdavanje okolinske dozvole donosi rješenje o izdavanju okolinske dozvole u roku od 90 dana od dana prijema urednog zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole.
(2) Okolinska dozvola sadrži:
a) granične vrijednosti emisija za zagađujuće supstance zasnovane na važećim propisima ili najboljim raspoloživim tehnikama, po svakoj emisijskoj tački;
b) mjere za zaštitu zraka, tla, voda, biljnog i životinjskog svijeta;
c) mjere za upravljanje otpadom koji proizvodi pogon i postrojenje;
d) mjere zaštite od buke i vibracija;
e) mjere za sprječavanje ili minimiziranje prekograničnog zagađenja;
f) sistem praćenje emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja;

g) uslovi i mjere za sprečavanje nesreća većih razmjera;
h) mjere sanacije nakon prestanka rada postrojenja;
i) mjere vezane za uslove rada u vanrednim situacijama.

(3) Kada standard kvaliteta okoliša zahtjeva strožije mjere u odnosu na one koje su utvrđene posebnim propisima kojima su regulisane granične vrijednosti emisija, u okolinsku dozvolu se unose dodatne ili strožije mjere da bi se postigao standard kvaliteta okoliša.
(4) Kada standard kvaliteta okoliša zahtjeva strožije mjere u odnosu na one koje su ostvarive primjenom najboljih raspoloživih tehnika, u okolinsku dozvolu se uključuju dodatne ili strožije mjere (npr. ograničenje radnih sati, manje zagađujućih goriva, itd).
(5) Sve mjere iz stava (2) ovog člana obavezno sadrže rokove za realizaciju.

Član 90.
(Dostava okolinske dozvole i pravo na žalbu)

(1) Rješenje o okolinskoj dozvoli koje je u nadležnosti Federalnog ministarstva dostavlja se podnosiocu zahtjeva, nadležnoj inspekciji zaštite okoliša, kantonalnom ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša, lokalnoj samoupravi zainteresovanim organima i zainteresovanoj javnosti koja je učestvovala u postupku.
(2) Rješenje iz nadležnosti kantonalnog ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša dostavlja se podnosiocu zahtjeva, kantonalnoj inspekciji zaštite okoliša i organu jedinice lokalne samouprave, zainteresovanim organima i zainteresovanoj javnosti koja je učestvovala u postupku.
(3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.
(4) Protiv rješenja iz stava (2) ovog člana, dopuštena je žalba, koja se podnosi Federalnom ministarstvu kao drugostepenom organu.
(5) Nadležno ministarstvo u roku od osam dana od dana donošenja rješenja o okolinskoj dozvoli, objavljuje rješenje o izdavanju okolinske dozvole na svojoj internet stranici.

Član 91.
(Obaveze operatera nakon pribavljene okolinske dozvole)

(1) Operater je dužan da provodi praćenje emisija i uticaja koje izazivaju pogon, i postrojenje
(2) Operater je dužan osigurati provjeru usklađenosti rada pogona i postrojenja u skladu sa rokovima, mjerama i praćenjem navedenim u okolinskoj dozvoli.
(3) Operater je dužan dostavljati nadležnom ministarstvu za okoliš izvještaje o izvršenom mjerenju emisija u zrak, godišnji izvještaj o vrstama, količini i načinu zbrinjavanja otpada, izvještaj o monitoringu buke i ostalo propisano okolinskom dozvolom.
(4) Operater je dužan sanirati nedostatke utvrđene prilikom nadzora rada pogona i postrojenja, bez odlaganja.
(5) Operater dostavlja nadležnom ministarstvu izvještaj o postupanju po osnovu izvršenog inspekcijskog nadzora i poduzetim sanacijskim mjerama koje su naložene u slučaju utvrđenih nedostataka.
(6) Operater je dužan osigurati odgovarajuće održavanje pogona i postrojenja, kao i redovnu kontrolu nad radom tehničkih uređaja.
(7) U slučaju nesreća koje vode prekoračenju graničnih vrijednosti emisija, operater je dužan bez odlaganje poduzeti sanacijske mjere sa ciljem ponovnog uspostavljanja usklađenosti sa okolinskom dozvolom i propisima.
(8) Ukoliko nesreća može prouzrokovati ozbiljnu prijetnju po ljudsko zdravlje ili okoliš operater je dužan smanjiti ili privremeno obustaviti rad pogona i postrojenja.

Član 92.
(Odbijanje zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole)

(1) Nadležno ministarstvo za izdavanje okolinske dozvole će odbiti zahtjev za izdavanje iste ukoliko zahtjev nije blagovremeno upotpunjen ili sadrži netačne podatke koji su od uticaja za izdavanje okolinske dozvole.
(2) Nadležno ministarstvo će odbiti zahtjev za izdavanje okolinske dozvole ukoliko isti nije u skladu sa pravnim, okolinskim i zdravstvenim standardima.
(3) Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole odbija se i u slučaju kada podnosioc zahtjeva ima neizmirene novčane kazne izrečene u skladu sa čl. 141. do 146. ovog Zakona.
(4) Rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole dostavlja se podnosiocu zahtjeva u roku od 7 dana od dana donošenja rješenja i o tome obavještava nadležni inspekcijski organ.

Član 93.
(Obnova okolinske dozvole)

(1) Ministarstvo nadležno za izdavanje okolinske dozvole svakih pet godina vrši obnovu okolinske dozvole.
(2) Operater je dužan nadležnom ministarstvu podnijeti zahtjev za obnovu okolinske dozvole u skladu sa članom 86. ovog Zakona.
(3) Zahtjev za obnovu okolinske dozvole podnosi se nadležnom ministarstvu 90 dana prije isteka važenja prethodne dozvole.
(4) Operater uz zahtjev za obnovu okolinske dozvole, pored identifikacijskih podataka, adrese, kontakt telefona i e-mail adrese, dostavlja:
a) pravomoćni vodni akt, ako nije završena izgradnja pogona ili postrojenja,
b) pravomoćnu građevinsku ili upotrebnu dozvolu ukoliko pogon ili postrojenje nije pušteno u rad.
(5) Nakon analize svih prikupljenih informacija iz st. (3) i (4) ovog člana i informacija iz izvještaja iz st. (3) i (5) člana 91. ovog Zakona, nadležno ministarstvo:
a) u roku od 60 dana izdaje okolinsku dozvolu, ili
b) odbija zahtjev za izdavanje okolinske dozvole.
(6) Javnost se obavještava o pokretanju postupka obnove okolinske dozvole u rokovima i na način propisan članom 40. ovog Zakona.
(7) U slučaju da operater ne podnese zahtjev za obnovu okolinske dozvole u skladu sa stavom 3. ovog člana, nadležno ministarstvo obavještava inspektora zaštite okoliša.

Član 94.
(Ponovno razmatranje i izmjene okolinske dozvole)

(1) Nadležno ministarstvo ponovno razmatra, revidira uslove definisane u okolinskoj dozvoli i vrši izmjenu okolinske dozvole:
a) ako zagađenje koje stvara pogon i postrojenje prelazi granične vrijednosti utvrđene u okolinskoj dozvoli;
b) ako je došlo do znatnih promjena u najboljim raspoloživim tehnikama koje omogućavaju znatno smanjenje emisija; ili
c) ako sigurnost odvijanja rada i djelatnosti zahtijeva upotrebu drugih tehnologija.
(2) Nadležno ministarstvo može na zahtjev nadležne inspekcije za okoliš i zainteresovanih strana koji žive na području rada pogona i postrojenja koje može imati negativan uticaj i ugrožavati ili predstavljati opasnost po okoliš i zdravlje, ponovo razmatriti okolinsku dozvolu.
(3) Ukoliko bi izmjene pogona i postrojenja radi prilagođavanja zahtjevima u području zaštite okoliša prouzrokovale promjene pogona i postrojenja, nadležno ministarstvo nalaže operateru izradu plana prilagođavanja sa mjerama i rokovima dostizanja najboljih raspoloživih tehnika i usklađivanje sa odredbama provedbenih propisa.
(4) Javnost se obavještava o ponovnom razmatranju i izmjeni okolinske dozvole u rokovima i na način propisan članom 40. ovog Zakona.

Član 95.
(Promjena u radu)

(1) Ukoliko operater pogona i postrojenja tokom trajanja važenja izdate okolinske dozvole planira promjenu prirode ili funkcionisanja postrojenja ili proširenje postrojenja koje može uticati na okoliš, dužan je da o tome u pisanoj formi obavijesti nadležni organ za izdavanje okolinske dozvole.
(2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana sadrži podatke o postojećem i planiranom dijelu pogona i postrojenja, a ovi podaci će uključivati idejni projekat i druga propratna dokumenta koja su važna za utvrđivanje.
(3) Nadležno ministarstvo za izdavanje okolinske dozvole će pregledati zahtjev i utvrditi da li proizvodnja, upotreba energije, korištenje vode, korištenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada prelazi 25% od utvrđenih vrijednosti.
(4) Ukoliko su potrebni dodatni podaci da bi se odredilo da je promjena znatna, nadležno ministarstvo će zatražiti od operatora da ih dostavi.
(5) Nadležno ministarstvo će u roku od 30 dana od dana dobijanja potrebnih podataka odlučiti o tome da li je predložena promjena znatna.
(6) Ukoliko je promjena identifikovana kao znatna, nadležno ministarstvo će o tome obavijestiti operatera i pozvati ga da podnese novi zahtjev za izdavanje okolinske dozvole koji će sadržavati podatke o postojećem i planiranom dijelu pogona i postrojenja.
(7) Postupak izdavanja okolinske dozvole iz stava (6) ovog člana vrši se u skladu sa odredbama ovog Zakona kojim je propisan postupak izdavanja okolinske dozvole.

Član 96.
(Prestanak rada)

(1) Kada pogon i postrojenje koje posjeduje okolinsku dozvolu prestane sa radom, operater je dužan da o tome obavijesti nadležno ministarstvo u pisanoj formi.
(2) Operater pogona i postrojenja ili stečajni upravnik obavještava nadležno ministarstvo o pokrenutom stečajnom postupku i mogućnosti provođenja mjera i monitoringa navedenih u okolinskoj dozvoli.
(3) Nakon što nadležno ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uvslovi iz stava (1) ovog člana izdaje rješenje o prestanku važenja okolinske dozvole te će u skladu sa zakonom obavijestiti zainteresovanu javnost o donesenom Rješenju.

Član 97.
(Prestanak važenja okolinske dozvole)

(1) Okolinska dozvola prestaje važiti ukoliko:
a) operater to zahtijeva;
b) ukoliko se utvrdi da operater nije obavijestio nadležni organ o znatnim promjenama na pogonu i postrojenju;
c) operater prestane da ispunjava uslove i mjere koji su utvrđeni dozvolom;
d) u toku kontrole nadležni inspektor utvrdi da operater ne ispunjava obaveze iz okolinske dozvole utvrđene na osnovu odobrenog Plana aktivnosti;
e) utvrdi se da je operater dobio okolinsku dozvolu na osnovu lažnog predstavljanja ili krivotvorene dokumentacije;
f) izgrađeni pogoni i postrojenje za koje se izdaje okolinska dozvola ne radi duže od dvije godine,
g) operater ne vrši monitoring i ne dostavlja izvještaje o mjerenjima u roku utvrđenom u okolinskoj dozvoli;
h) operater ne unosi podatke u elektronski registar o postrojenjima i zagađenjima;
i) operater ne postupi po nalogu inspektora nadležnog za okoliš prema zapisniku o izvršenim inspekcijama, i
j) pokrenuta je likvidacija pogona i postrojenja.

(2) Ako se ispuni jedan ili više uslova iz stava (1) ovog člana, nadležno ministarstvo donosi rješenje o prestanku važenja rješenja o okolinskoj dozvoli, koje dostavlja

operateru, nadležnoj inspekciji i organima nadležnim za vode i prostorno uređenje i građenje.
(3) Protiv rješenja o prestanku važenja rješenja o okolinskoj dozvoli koje donosi Federalno ministarstvo može se pokrenuti upravni spor.
(4) Protiv rješenja o prestanku važenja rješenja koje donosi kantonalno ministarstvo žalba se može podnijeti Federalnom ministarstvu.
(5) Podnošenje žalbe i pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje rješenja.
(6) Rješenjem o prestanku važenja rješenja o okolinskoj dozvoli utvrđuje se obaveza i nosioc izvršenja mjera sanacije za pogon i postrojenje i lokaciju poslije prestanka aktivnosti, kako bi se izbjegao rizik po okoliš, zdravlje ljudi i materijalna dobra.

Član 98.
(Postojeći pogoni i postrojenja)

Postojeći pogoni i postrojenja, koji nemaju okolinsku dozvolu iako su obveznici pribavljanja iste, prilikom izdavanja okolinske dozvole tretirat će se kao nova postrojenja i morati će ispuniti sve zakonom propisane zahtjeve i biti usklađeni sa najboljim raspoloživim tehnikama.

Član 99.
(Granične vrijednosti emisija)

Granične vrijednosti emisija su propisane i sadržane u okolinskoj dozvoli, zasnovane na propisima kojim se definišu granične vrijednosti emisija, a koji se usaglašavaju sa najboljim raspoloživim tehnikama (BAT).

Član 100.
(Najbolje raspoložive tehnike)

(1) Najbolje raspoložive tehnike se utvrđuju u formi tehničkih uputstava.
(2) Federalni ministar donosi propis kojim se definišu djelatnosti za koje se utvrđuju najbolje raspoložive tehnike, odnos sa referentnim dokumentima za najbolje raspoložive tehnike i primjena drugih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama, kriterijima za određivanje najboljih raspoloživih tehnika, sadržaju tehničkih uputstava o najboljim raspoloživim tehnikama i donošenju odluka i načinu rada radnih grupa za izradu i ažuriranje tehničkih uputstava o najboljim raspoloživim tehnikama.
(3) Tehnička uputstva pripremaju radne grupe za najbolje raspoložive tehnike, čije članove imenuje Federalni ministar.
(4) Novi pogoni i postrojenja od samog početka izgradnje i puštanja u rad moraju zadovoljavati uslove navedene u najboljim raspoloživim tehnikama, dok se postojećim pogonima i postrojenjima određuje vremenski rok za postizanje uslova.
(5) Za djelatnosti za koje nisu definirane najbolje raspoložive tehnike u skladu sa stavom (2) ovog člana, primjenjuju se najbolje raspoložive tehnike EU.
(6) Sve informacije o razvoju tehničkih uputstava su dostupne javnosti.

Član 101.
(Registar okolinskih dozvola)

(1) Nadležno ministarstvo za izdavanje okolinskih dozvola uspostavlja i vodi Registar izdatih okolinskih dozvola.
(2) Kantonalna ministarstva dostavljaju Federalnom ministarstvu godišnji izvještaj o izdatim dozvolama za pogone i postrojenja iz njihove nadležnosti.
(3) Federalni ministar donosi propis kojim utvrđuje sadržaj i način vođenja Registra izdatih okolinskih dozvola.

POGLAVLJE XI SPRJEČAVANJE NESREĆA VELIKIH RAZMJERA

Član 102.
(Sprječavanje i nadzor nesreća velikih razmjera)

(1) Operater pogona i postrojenja, uključujući skladišta koji mogu izazvati nesreće većih razmjera, zbog prisutnosti opasnih supstanci u količinama iznad količina navedenih u provedbenom propisu, koji donosi Federalni ministar, dužan je da:
a) dostavi ministarstvu podatke o svim prijetećim opasnostima od štete u okolišu ili o sumnji na takvu prijeteću opasnost;
b) poduzme potrebne mjere sprječavanja;
c) traži uputstva o potrebnim mjerama sprječavanja koje treba poduzeti.

(2) Operater je dužan u bilo koje vrijeme ministarstvu i nadležnom inspektoratu prezentirati dokaz o poduzetim mjerama.

(3) Ukoliko ministarstvo ne može utvrditi operatera ili operater ne snosi odgovornost u skladu sa članom 117. ovog Zakona, ministarstvo poduzima potrebne mjere.

Član 103.
(Nadležnost za pogone i postrojenja kod kojih postoji opasnost od nesreća većih razmjera)

Za pogone i postrojenja iz stava (1), član 102 ovog Zakona, nadležno je Federalno ministarstvo.

Član 104.
(Obaveze operatera pogona ili postrojenja koje može izazvati nesreće većih razmjera)

(1) Operater pogona i postrojenja ili skladišta iz stava (1) člana 102. ovog zakona, dužno je da Federalnom ministarstvu dostavi obavještenje sa sljedećim podacima:
a) ime odgovornog lica i punu adresu pogona,
b) registrovano mjesto poslovanja pogona i postrojenja, sa punom adresom,
c) informacije o prisutnim opasnim supstancama ili kategorija supstanci u pogonu i postrojenju ili skladištu,
d) količinu i fizički oblik opasnih supstanci u pogonu i postrojenju ili skladištu,
e) opis pogona i postrojenja i skladišnog prostora, i
f) neposredno okruženje pogona i postrojenja ili skladišta koji mogu prouzrokovati veću nesreću ili pogoršati njene posljedice.

(2) Podaci iz stava (1) ovog člana dostavljaju se Federalnom ministarstvu uz zahtjev za izdavanje okolinske dozvole.

(3) U slučaju znatnog povećanja u količini ili znatne promjene u prirodi ili fizičkom obliku prisutne opasne supstance ili svake promjene postupka u kojem se upotrebljava opasna supstanca, promjene u radu pogona i postrojenja ili uređaja koja bi mogla znatno uticati na opasnost od velikih razmjera ili trajnog zatvaranja postrojenja, operater obavještava Federalno ministarstvo o promjeni stanja.

Član 105.
(Informisanje o nesrećama većih razmjera)

(1) Operater pogona i postrojenja dužan je u što kraćem roku obavijestiti Centar za obavještavanje i uzbunjivanje Civilne zaštite, a potom i Federalno ministarstvo o nesreći većih razmjera, te dostaviti podatke o:
a) okolnostima nesreće;
b) opasnim supstancama koje su prisutne;
c) procjeni uticaja nesreće na ljude i okoliš, i
d) poduzetim hitnim mjerama.

(2) Operater je dužan obavijestiti ministarstvo o poduzetim mjerama za ublažavanje posljedica nesreće i sprječavanje pojave novih nesreća.

(3) Ukoliko operater zaprimi dodatne podatke u vezi sa nesrećom dužan ih je dostaviti Federalnom ministarstvu.

(4) Fizička ili pravna lica imaju pravo iznijeti ministarstvu sve primjedbe koje se odnose na slučajeve štete u okolišu ili opasnost od štete koje su im poznate, kao i zahtijevati da Federalno ministarstvo djeluje na osnovu ovog Zakona:

a) koje su pogođene ili će vjerovatno biti pogođene štetom u okolišu;
b) koje imaju dovoljan interes u pogledu donošenja odluka o okolišu koje se odnose na štetu ili, alternativno
c) koje se pozivaju na povredu prava.

Član 106.
(Plan sprječavanja nesreća većih razmjera)

(1) Operater pogona i postrojenja iz stava (1), član 102. ovog Zakona, dužan je pripremiti Plan sprječavanja nesreća većih razmjera (u daljem tekstu: Plan) i osigurati provođenje Plana kojim se postiže visok nivo zaštite ljudi i okoliša putem odgovarajućih sredstava, struktura i sistema upravljanja, organizacije i kadrova, identifikacije i procjene opasnosti, nadzora rada, planiranja interventnih mjera i provođenja monitoringa pogona i postrojenja.
(2) Operater je dužan izvršiti procjenu stanja sigurnosti za nove pogone i postrojenja u roku od najmanje tri mjeseca prije početka gradnje, odnosno za postojeće pogone i postrojenja u roku od najmanje šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
(3) Plan za postrojenja iz stava (1) ovog člana, uključujući i skladišta dostavlja se nadležnoj inspekciji i Federalnom ministarstvu uz zahtjev za izdavanje dozvole.

Član 107.
(Izvještaj o stanju sigurnosti)

(1) Za pogone i postrojenja u kojima su prisutne opasne supstance u količinama navedenim u provedbenom propisu iz stav (1), član 102. ovog zakona, operater je dužan sačiniti Izvještaj o stanju sigurnosti iz kojeg se vidi da su:

a) plan sprječavanja nesreća većih razmjera i sistemi sigurnosnog upravljanja za njegovo provođenje započeli provođenje;
b) rizici pojave većih nesreća identifikovani i poduzete neophodne mjere za identifikovanje takvih nesreća i ograničavanje njihovih posljedica;
c) odgovarajuća sigurnost i pouzdanost uključene u projektovanje, građenje, funkcionisanje i održavanje pogona i postrojenja, i
d) napravljeni unutrašnji i planovi intervencija koji pružaju informacije za donošenje vanjskog plana.

(2) Operater obavlja reviziju Izvještaja o stanju sigurnosti najmanje svake tri godine.
(3) Na zahtjev ministarstva ili samoinicijativno, operater obavlja izmjenu Izvještaja o stanju sigurnosti sa obrazloženjem za novonastalo činjenično stanje i nove tehnologije u vezi sa pitanjem sigurnosti.
(4) Izvještaj o stanju sigurnosti za postojeće pogone i postrojenja se dostavlja ministarstvu najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
(5) Izvještaj o stanju sigurnosti pogona i postrojenja je dostupan javnosti na internet stranici Federalnog ministarstva.

Član 108.
(Promjene u radu postrojenja)

(1) U slučaju promjena u radu pogona i postrojenja ili količini opasnih supstanci koje mogu da rezultiraju pojavom nesreća većih razmjera operater je dužan preispitati i ukoliko je neophodno, ažurirati Plan.
(2) U slučaju prestanka rada pogona ili postrojenja, navedenih u provedbenim propisima iz stava (2) člana 83. i stava (1) člana 102. ovog Zakona, operater je dužan pisanim putem informisati nadležni organ o ispunjavanju uslova predviđenih okolinskom dozvolom koji se odnose na mjere poduzete nakon što je postrojenje prestalo sa radom.

Član 109.
(Postupak prestanka rada)

(1) Po konačnom obustavljanju aktivnosti u pogonu postrojenju za koje je izdata okolinska dozvola, operater putem ovlaštenih subjekata vrši procjenu stanja kontaminacije tla i podzemnih voda opasnim supstancama koje su se koristile i/ili proizvodile u postrojenju ili ispuštale iz postrojenja.
(2) Kada je postrojenje uzrokovalo znatno zagađenje tla ili podzemnih voda opasnim supstancama u poređenju sa stanjem utvrđenim izvještajem o nultom stanju, operater je dužan poduzeti potrebne mjere za rješavanje tog stanja, kako bi se lokacija vratila u prvobitno stanje.
(3) Nakon konačnog obustavljanja aktivnosti u postrojenju i u slučaju kada kontaminacija tla i podzemnih voda na lokaciji predstavlja znatnu prijetnju ljudskom zdravlju ili okolišu kao rezultat aktivnosti koje je obavljao operater i uzimajući u obzir uslove lokacije postrojenja utvrđene početnim stanjem, operater je dužan poduzeti potrebne radnje usmjerene na uklanjanje, kontrolu, ograničavanje ili smanjenje opasnih supstanci tako da lokacija, uzimajući u obzir njeno trenutno i buduće korištenje, ne predstavlja rizik.
(4) Federalno ministarstvo će učiniti dostupnim javnosti, putem svoje internet stranice, informacije o mjerama poduzetim od strane operatera nakon konačnog obustavljanja aktivnosti u skladu sa ovim članom.

Član 110.
(Informacija o sigurnosnim mjerama)

(1) Operater je dužan dostaviti informaciju o sigurnosnim mjerama Federalnom ministarstvu, pravnim i fizičkim licima na koje može uticati nesreća većih razmjera, koju izaziva pogon i postrojenje.
(2) Informacija o sigurnosnim mjerama se ponovo razmatra svake treće godine, ili se ažurira u slučaju promjena u radu pogona ili postrojenja u roku od šest mjeseci nakon izvršene promjene.
(3) Informacija iz stava (1) ovog člana je dostupna javnosti putem internet stranice Federalnog ministarstva.

Član 111.
(Registar nesreća većih razmjera)

(1) Na osnovu podnesenih informacija o sigurnosnim mjerama Federalno ministarstvo vodi i ažurira registar nesreća većih razmjera pogona i postrojenja.
(2) Federalni ministar donosi propis kojim utvrđuje sadržaj i način vođenja Registra nesreća većih razmjera.

Član 112.
(Domino učinak)

(1) Na osnovu Izvještaja o stanju sigurnosti, Federalno ministarstvo dužno je identifikovati pogone i postrojenja ili grupe pogona i postrojenja u kojima postoji mogućnost pojave posljedica izazvanih nesrećom većih razmjera ili može biti povećana zbog lokacije ili blizine takvih pogona i postrojenja, te izvršiti identifikaciju opasnih supstanci.
(2) Federalno ministarstvo će provedbenim propisom iz stava (1) člana 102. ovog Zakona definisati sadržaj Izvještaja o stanju sigurnosti, sadržaj Informacije o sigurnosnim mjerama i sadržaj unutarnjih i vanjskih planova intervencije.
(3) Federalno ministarstvo je dužno osigurati razmjenu informacija o identificiranju pogona i postrojenja što će omogućiti operaterima da pri izradi Plana sprečavanja nesreća većih razmjera, uzmu u obzir ukupan rizik i mogućnosti pojave nesreća većih razmjera.
(4) Operateri pogona i postrojenja iz stava (1) ovoga člana dužni su sarađivati na informisanju javnosti i dostavljanju informacija Federalnom ministarstvu radi pripreme vanjskih planova intervencije.

Član 113.
(Unutrašnji i vanjski planovi intervencije)

(1) Operater je dužan izraditi unutrašnji plan intervencije sa sadržanim mjerama koje će se poduzeti u slučaju nesreće većih razmjera i dostaviti ga Federalnoj upravi civilne zaštite radi izrade vanjskih planova intervencije za mjere koje će se poduzeti izvan pogona i postrojenja.
(2) Cilj izrade planova intervencije je:
a) kontrolisanje nesreća na način da se njihove posljedice svedu na najmanju moguću mjeru i ograniči se njihov štetan uticaj na ljude, okoliš i imovinu;
b) primjenjivanje mjera koje su neophodne za zaštitu ljudi i okoliša od uticaja nesreća većih razmjera;
c) prijenos neophodnih informacija javnosti i nadležnim službama i organima koje se nalaze u datom području, i
d) omogućavanje revitalizacije i čišćenje okoliša nakon nesreća većih razmjera.
(3) Kod izrade unutrašnjih i vanjskih planova mora se navesti udaljenost između pogona i postrojenja i stambenih područja, javnih mjesta i područja posebne prirodne osjetljivosti ili interesa.
(4) Unutrašnji i vanjski planovi intervencija moraju biti primijenjeni bez odlaganja u slučaju nesreća većih razmjera ili u slučaju pojave nekontrolisanog incidenta, koji bi mogao dovesti do nesreće većih razmjera.
(5) Planovi moraju biti razmotreni, provjereni, i ukoliko je neophodno, promijenjeni i revidirani od operatera ili nadležnog organa u roku od šest mjeseci, uzimajući u obzir promjene do kojih je došlo u radu pogona i postrojenja, u planovima intervencije ili u novim tehnološkim rješenjima.

POGLAVLJE XII FINANSIRANJE ŠTETA U OKOLIŠU I ODGOVORNOST ZA ŠTETU U OKOLIŠU

Član 114.
(Fond za zaštitu okoliša)

Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH je osnovan posebnim zakonom sa ciljem unapređenja razvoja ekonomske organizacije povoljne po okoliš, spriječavanja štete po okoliš, provođenja mjera za otklanjanje nastale štete u okolišu; očuvanja zaštićenih prirodnih područja; motivisanja i unaprjeđenja korištenja najboljih raspoloživih tehnika ili alternativnih rješenja povoljnih za zaštitu okoliša; unaprijeđenje i razvoj svijesti javnosti o zaštiti okoliša i istraživanje okoliša.

Član 115.
(Utvrđivanje odgovornosti za štetu u okolišu)

(1) Pravna i fizička lica dužna su da u obavljanju svoje aktivnosti osiguraju zaštitu okoliša i to:
a) primjenom i provođenjem propisa o zaštiti okolišu,
b) održivom upotrebom prirodnih resursa, dobara i energije,
c) uvođenjem energetski efikasnijih tehnologija i korištenjem obnovljivih prirodnih resursa,
d) upotrebom proizvoda, procesa, tehnologija i prakse koji manje ugrožavaju okoliš,
e) poduzimanjem mjera prevencije ili otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po okoliš,
f) vođenjem evidencije o potrošnji sirovina i energije, ispuštanju zagađujućih supstanci i energije, klasifikaciji, karakteristikama i količinama otpada,
g) kontrolom aktivnosti i rada postrojenja koji mogu predstavljati rizik ili prouzrokovati opasnost po okoliš i zdravlje ljudi,
h) drugim mjerama u skladu sa ovim Zakonom.

(2) Mjere zaštite okoliša iz stava (1) ovog člana pravno i fizičko lice obavlja samostalno ili preko
ovlaštenog pravnog lica.

Član 116.
(Odgovornost za djelatnosti opasne po okoliš)

(1) Operater koji obavlja djelatnost opasnu po okoliš odgovoran je za štetu nanesenu tom djelatnošću ljudima, imovini i okolišu.
(2) Mogućnost da djelatnost opasna po okoliš prouzrokuje štetu se procjenjuje na osnovu načina rada, korištenih postrojenja, vrste i koncentracije supstanci koje se upotrebljavaju ili nastaju tom aktivnošću, korištenja genetički modificiranih organizama ili mikroorganizama, meteoroloških uslova kao i vremena i mjesta nastanka štete.
(3) Pogoni i postrojenja kao što su rudnici, nalazišta mineralnih ulja ili rafinerije, postrojenja za snabdijevanjem gasom i topljenje metala, termoelektrane, koksne peći, postrojenja za proizvodnju i obradu metala i minerala, hemijska postrojenja, postrojenja za tretman, termičku obradu i skladištenje otpada, postrojenja za tretman otpadnih voda, klaonice, bojaonice i kožare, postrojenja za proizvodnju papira, brane i hidroenergetska infrastruktura, gasovodi ili naftovodi i skladišta tekućih atmosferskih gasova predstavljaju opasnost po okoliš zbog načina na koji se njima upravlja, zbog materijala koje koriste ili djelatnosti koja se u njima obavlja.
(4) Ukoliko više operatera zajedno obavlja djelatnost opasnu po okoliš odgovornost snose zajednički.
(5) Za remedijaciju lokacije na kojima je pogon i postrojenje prestao sa radom ili djelatnost trajno zaustavljena, odgovornost snosi posljednji operater.

Član 117.
(Izuzeci od odgovornosti)

(1) Operater nije odgovoran za štetu uzrokovanu:
a) ratom;
b) prirodnom nepogodom ili drugom višom silom;
c) od strane trećeg lica čija je namjera nanošenje štete; ili
d) zbog provođenja posebnih naredbi i mjera nadležnih organa koje su uticale na nastanak štete.

(2) Operater se oslobađa odgovornosti za štetu ukoliko dokaže da je primijenio odgovarajuće mjere zaštite kako bi spriječio ili ublažio štetu.

Član 118.
(Pravo na informisanje)

Pravno ili fizičko lice koje smatra da je pretrpilo štetu usljed obavljanja djelatnosti opasnom po okoliš može uvijek zahtijevati informacije o okolnostima koje su od uticaja na dokazivanje da je data djelatnost prouzrokovala štetu.

Član 119.
(Finansijske garancije)

(1) Operater koji obavlja djelatnost opasnu po okoliš dužan je putem osiguranja ili izdvajanjem novčanog iznosa za posebne namjene osigurati sredstva za naknadu štete nastale u okolišu.
(2) Operater cjelokupnom svojom imovinom garantuje za naknadu štete.

Član 120.
(Šteta nanesena okolišu opasnom djelatnosti)

(1) Ukoliko opasna djelatnost nanosi štetu okolišu operater je dužan nadoknaditi troškove procjene štete i troškove mjera za vraćanje u stanje koje je bilo neposredno prije nastanka štete ili ublažavanje štete nanesene okolišu kao i naknadu za štetu nanesenu licima i imovini koja je prouzrokovana opasnom djelatnosti.
(2) Troškove iz stava (1) ovog člana snosi operater čija je djelatnost nanijela štetu.

(3) Odredbe ovog člana se ne primjenjuju na djelatnosti čija je glavna svrha državna odbrana ili međunarodna sigurnost niti na djelatnost čija je jedina svrha zaštita od prirodnih katastrofa.

Član 121.
(Naknada za izazvanu štetu po okoliš)

(1) Ukoliko se šteta nanesena okolišu ne može sanirati odgovarajućim mjerama, lice koje je prouzrokovalo štetu odgovorno je za nadoknadu štete u visini vrijednosti uništenog dobra.
(2) Visina naknade treba biti približna ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra. Ukoliko se ta vrijednost ne može utvrditi uobičajenim ekonomskim metodama, sud će utvrditi visinu štete po principu jednakosti uzimajući u obzir potrebne troškove sanacije, stepen individualne odgovornosti i korist stečenu nanošenjem štete okolišu.
(3) Federacija BiH zadržava pravo na naknadu štete ukoliko nema drugih lica koje imaju to pravo.

Član 122.
(Primjena posebnih propisa)

Na sva pitanja o odgovornosti za štetu nanesenu okolišu koja nisu posebno uređena ovim zakonom primjenjuju se opšta pravila Zakona o obligacionim odnosima i drugih posebnih propisa.

POGLAVLJE XIII SISTEM EKO-OZNAČAVANJA I SISTEM OKOLINSKOG UPRAVLJANJA I NEZAVISNOG OCJENJIVANJA (EMAS)

Član 123.
(Sistem Eko-označavanja)

(1) Sistem dodjele eko-oznaka uspostavlja se radi promovisanja izrade, proizvodnje, marketinga i upotrebe proizvoda sa smanjenim uticajem na okoliš u odnosu na ukupan period trajanja tog proizvoda, te radi bolje informisanosti potrošača o uticaju proizvoda na okoliš.
(2) Eko-oznaka je amblem koji se utvrđuje provedbenim propisom iz stava (4) ovog člana i dodjeljuje se proizvodima i uslugama.
(3) Uticaji na okoliš se utvrđuju na osnovu ispitivanja uzajamnog djelovanja proizvoda sa okolišem, uključujući korištenje energije i prirodnih resursa, u odnosu na ukupan životni ciklus proizvoda. Sistem dodjele eko-oznaka mora biti u skladu sa postojećim i novonastalim zdravstvenim, sigurnosnim i okolišnim zahtjevima.
(4) Federalni ministar provedbenim propisom propisuje sistem i postupak dodjele eko-oznaka, organe nadležne za upravljanje sistemom eko-oznaka, od izbora grupe proizvoda i njihovog ekološkog kriterija do dodjele eko-oznake i zaključivanja ugovora koji se odnosi na uslove za upotrebu oznake, na način koji omogućava dobrovoljno učešće pravnih i fizičkih lica čiji proizvodi i usluge ispunjavaju zahtjeve ovoga sistema.

Član 124.
(Sistem okolinskog upravljanja i nezavisnog ocjenjivanja - EMAS)

(1) Pravna i fizička lica u Federaciji BiH mogu dobrovoljno učestvovati u sistemu upravljanja zaštitom okoliša (EMAS), koji je na nivou Europske unije osnovan sa ciljem ocjene i poboljšanja djelovanja pravnih i fizičkih lica na okoliš i pružanja odgovarajućih informacija javnosti i zainteresovanim stranama.
(2) Cilj sistema iz stava (1) ovog člana je promovisanje kontinuiranih poboljšanja u djelovanju organizacija na okoliš:

a) uspostavljanjem i provođenjem sistema upravljanja od organizacija,
b) sistemskom, objektivnom i periodičnom ocjenom djelovanja sistema upravljanja okolišem,
c) prikupljanjem informacija o unaprjeđivanju u oblasti zaštite okoliša,

d) pružanjem informacija o djelovanju na okoliš te omogućavanjem razmjene informacija sa javnošću i zainteresovanim stranama i
e) aktivnim učestvovanjem zaposlenih u organizaciji na uspostavljanju i provođenju sistema upravljanja okolišem,

(3) Postupak za podnošenje zahtjeva za registrovanje, visinu naknade, sadržaj i način vođenja registra, razlog za odbijanje upisa, privremeno ili trajno brisanje iz registra, edukaciju i promovisanje sistema EMAS, te druga pitanja, određuju se posebnim propisom koji donosi Federalni ministar.
(4) Između organa i organizacija koji zastupaju određene interese, grupa potencijalnih zagađivača ili pojedinačnih zagađivača i nadležnih organa mogu se zaključiti dobrovoljni sporazumi
(5) Zaključivanje dobrovoljnih sporazuma između organa koji zastupaju određene interese, grupa potencijalnih zagađivača ili pojedinačnih zagađivača i nadležnih organa uređuje se posebnim propisima kako bi se zadovoljili okolinski zahtjevi na okolinski prihvatljiv i ekonomski efikasan način.
(6) Da bi se zaključio dobrovoljni sporazum potrebno je da se:

- uspostavi proces konsultacija u kojem bi zainteresovane strane mogle dati svoje sugestije o nacrtu sporazuma;
- zaključi ugovor koji je obavezujući i može obuhvatiti sankcije koje su primjenjive u slučaju nepoštovanja ugovora;
- konkretni ciljevi ugovora izraze brojčanim vrijednostima;
- uspostave prijelazni ciljevi i definiše rok radi postizanja postepenog pristupa i
- definiše monitoring.

(7) Sporazum se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH".

POGLAVLJE XIV MEĐUENTITETSKA SARADNJA

Član 125.
(Međuentitetsko tijelo za okoliš)

(1) Međuentitetsko tijelo za okoliš uspostavlja se odlukama Vlade Federacije BiH, Vlade Republike Srpske i Vlade Brčko Distrikta BiH.
(2) Međuentitetsko tijelo za okoliš ima četiri člana iz Republike Srpske, četiri člana iz Federacije BiH i dva člana iz Brčko Distrikta BiH vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova.
(3) O održavanju sjednica Međuentitetskog tijela, u cilju koordinacije i saradnje, redovno se obavještava Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.
(4) Međuentitetsko tijelo za okoliš sastaje se najmanje šest puta godišnje i donosi odluke na osnovu konzenzusa.
(5) Organizacija i način rada Međuentitetskog tijela za okoliš utvrđuje se usaglašenim odlukama entitetskih vlada.
(6) Nadležni organi i druge službe organa uprave, upravne organizacije iz oba entiteta dužni su osigurati administrativnu podršku Međuentitetskom tijelu za okoliš, provoditi odluke Međuentitetskog tijela za okoliš u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim entitetskim propisima.

Član 126.
(Nadležnost međuentiteskog tijela za okoliš)

(1) Međuentitetsko tijelo za okoliš se bavi svim pitanjima iz području okoliša koja zahtijevaju usaglašen pristup entiteta, kao i drugim pitanjima koja su prenesena na Međuentitetsko tijelo za okoliš od entiteta, ovim zakonom, entitetskim i drugim propisima, a naročito pitanja:

a) međunarodnih sporazuma i programa u području zaštite okoliša;
b) koordiniranje primjene i donošenja zakona i drugih propisa;
c) koordiniranja praćenja provođenja standarda i procedura za zaštitu okoliša;

d) davanja preporuka za uspostavljanje usuglašenih standarda kvaliteta okoliša na nivou entiteta;
e) koordiniranje entitetskih akcijskih planova i drugih programa i planova u području zaštite okoliša;
f) koordiniranje praćenja i sistema informisanja;
g) prikupljanje i razmjena informacija i
h) međuentitetsko tijelo razmatra i pitanja inicirana od strane kantona u vezi sa pograničnim negativnim uticajem pogona i postrojenja.

(2) Međuentitetsko tijelo za okoliš pruža stručnu pomoć nadležnim entitetskim ministarstvima.

(3) Međuentitetsko tijelo za okoliš je dužno osigurati da su interesi oba entiteta, Brčko Distrikta BiH i Bosne i Hercegovine uzeti u obzir pri planiranju i realizaciji projekata koji mogu imati odgovarajući međusobni uticaj na okoliš, kako unutar Bosne i Hercegovine tj. između entiteta i Brčko Distrikta BiH, tako i u prekograničnom kontekstu.

Član 127.
(Saradnja sa Federalnim ministarstvom)

Članovi Međuentitetskog tijela za okoliš iz Federacije BiH, poslije svake održane sjednice, podnose izvještaj Federalnom ministarstvu.

POGLAVLJE XV PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA

Član 128.
(Nadležnost za praćenje stanja okoliša)

(1) Poslove prikupljanja i objedinjavanja prikupljenih podataka i informacija o okolišu u skladu sa članom 28. ovog zakona, radi osiguravanja i praćenja provođenja politike zaštite okoliša i održivog razvoja obavlja Federalno ministarstvo za zaštitu okoliša u saradnji sa Fondom za zaštitu okoliša.

(2) Praćenje stanja okoliša obuhvata naročito:
a) uspostavu, razvoj, vođenje i koordinaciju jedinstvenog informacionog sistema zaštite okoliša u Federaciji BiH,
b) praćenje i objedinjavanje podataka i /ili informacija o okolišu,
c) vođenje odgovarajućih baza podataka o okolišu te upis u registar sistema za ekološko upravljanje i nezavisno ocjenjivanje EMAS,
d) praćenje i izvještavanje o uticaju okoliša na zdravlje, u saradnji sa Federalnim zavodom za zdravstvo,
e) obavljanje stručno-savjetodavnih poslova pri određivanju sadržaja, metodologije i načina praćenja stanja okoliša i vođenja jedinstvenog informacionog sistema zaštite okoliša,
f) pripremu podataka za izradu dokumenata i izvještaja u vezi sa zaštitom okoliša i održivim razvojem,
g) izradu stručnih podloga za pripremu, odnosno saradnju na pripremi, dokumenata održivog razvoja i zaštite okoliša te izvještaja koji se daju u vezi provođenja tih dokumenata,
h) izradu Izvještaja o stanju okoliša,
i) izradu Federalne liste indikatora za praćenje stanja okoliša,
j) saradnju sa federalnim i kantonalnim ministarstvima i organima nadležnim za zaštitu okoliša, jedinicama lokalne samouprave, pravnim licima sa javnim ovlaštenjima i drugim licima, međunarodnim tijelima putem nadležnih institucija BiH, institucijama i udruženjima na izradi i realizaciji projekata i programa zaštite okoliša,
k) učešće u provođenju međunarodnih ugovora, sporazuma, projekata i programa iz područja zaštite okoliša i izvještavanje prema preuzetima obavezama,

l) osiguravanje uslova za pristup informacijama o okolišu, kojima raspolaže i koje nadzire.

(3) Federalna lista indikatora iz stava (2) ovoga člana izrađuje se na osnovu posebnih propisa i međunarodnih ugovora, vodeći računa o specifičnim zahtjevima za zaštitu okoliša. Federalna lista indikatora redovno se ažurira i objavljuje na internet stranici.

(4) Federalni organi nadležni za oblast upravljanja vodama, meteorologiju, pedologiju, geologiju, zaštitu prirode, statistiku i druge upravne organizacije dužni su osigurati prikupljanje, obradu i evidentiranje odgovarajućih podataka i informacija, posebno o korištenju i opterećenju okoliša iz svoje nadležnosti i dostaviti ih Federalnom ministarstvu.

Član 129.
(Obim praćenja stanja okoliša)

(1) Praćenje stanja okoliša je sistemsko praćenje kvalieta okoliša, odnosno promjena stanja okoliša i njegovih komponenti.

(2) Praćenje stanja okoliša obuhvata:

a) praćenje stanja imisija odnosno kvaliteta zraka, voda, mora, tla, biljnog i životinjskog svijeta, te iskorištavanja mineralnih sirovina,
b) praćenje zagađenja okoliša odnosno emisija u okoliš,
c) praćenje uticaja zagađivanja okoliša na zdravlje ljudi,
d) praćenje proizvodnje otpada i upravljanja otpadom,
e) praćenje uticaja važnih gospodarskih sektora na komponente okoliša,
f) praćenje stanja očuvanosti prirode,
g) praćenje drugih pojava koje utiču na stanje okoliša.

(3) Praćenje stanja okoliša provodi se za područja utvrđena dokumentom u skladu sa strateškom procjenom, za zahvate za koje je to određeno procjenom uticaja zahvata na okoliš, za sve pogone i postrojenja za koja je to određeno okolinskom dozvolom, te za područja na kojima je došlo do zagađivanja okoliša ako zagađivač nije poznat.

(4) Vrstu emisija, imisija, prirodnih i drugih pojava koje su predmet praćenja, metodologiju uzimanja uzoraka i mjerenja, rokove za dostavljanje podataka nadležnim ministarstvima i upravnim organima, način redovnog obavještavanja javnosti, uslove u pogledu stručne osposobljenosti i tehničke opremljenosti ovlaštenika koji obavlja praćenje stanja okoliša, odnosno zagađivanja okoliša, bliže propisuje Federalni ministar pravilnikom.

(5) Nosioc zahvata, operater i upravni organi iz člana 28. ovog Zakona obavljaju praćenje stanja okoliša i obavezni su podatke o mjerenjima emisija i imisija dostavljati nadležnom organu u skladu sa članom 128. ovog Zakona, u pisanom i/ili elektronskom obliku.

(6) Nadležna tijela ovlaštena za poslove praćenja stanja okoliša u skladu sa st. (2) i (3) ovoga člana dužni su podatke redovno dostavljati u sistem informisanja o okolišu iz člana 28. ovog Zakona.

Član 130.
(Obaveze operatera u pogledu praćenja stanja okoliša)

(1) Za zahvate za koje je u postupku procjene uticaja na okoliš utvrđena obaveza praćenja stanja okoliša operater je obavezan pratiti stanje okoliša na način da:

a) putem stručnih i za to osposobljenih lica provodi mjerenja emisija i vodi o tome propisane registre,
b) putem stručnih i za to osposobljenih lica provodi mjerenja imisija, odnosno učestvuje u mjerenju imisija, prema udjelu svoga zahvata u zagađenju okoliša,
c) učestvuje u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica zagađivanja okoliša.

(2) Podatke iz registra iz stava (1) tačke a) ovoga člana operater obavezan je dostavljati nadležnom ministarstvu na propisanim obrascima i u propisanim periodima odnosno rokovima.

(3) Operater je, za postrojenje za koje je to određeno okolinskom dozvolom obavezan pratiti stanje okoliša na način da:

a) osigura mjerenje emisija iz postrojenja,
b) osigura nadziranje uticaja emisija na okoliš i o tome vodi propisani registar,
c) osigura mjerenje imisija, odnosno učešće u mjerenju imisija prema udjelu u zagađivanju okoliša postrojenja kojim obavlja djelatnost i o tome vodi propisani registar.

(4) Podatke iz registra iz stava (3) tč. b) i c) ovoga člana operater je obavezan dostavljati na propisanim obrascima i u propisanim periodima odnosno rokovima Fedealnom ministarstvu.
(5) Operater je odgovoran za tačnost podataka koje dostavlja.
(6) Operater je obavezan osigurati finansijska sredstva za praćenje stanja okoliša koje je dužan provoditi u skladu sa ovim Zakonom.

Član 131.
(Analize podataka o praćenju stanja okoliša)

(1) Analizu podataka o emisijama i imisijama te analizu izvještaja o provođenju praćenja stanja okoliša, odnosno zagađenosti okoliša provodi Federalno ministarstvo u saradnji sa Fondom za zaštitu okoliša Federacije BiH, odnosno sa upravnim organizacijama i tijelima javne vlasti nadležnim za pojedinu komponentu okoliša odnosno opterećenje.
(2) Sredstva za provjeru podataka o emisijama i imisijama te analizu izvještaja o provođenju praćenja stanja okoliša iz stava (1) ovoga člana osiguravaju se u federalnom budžetu.
(3) Federalno ministarstvo može radi provjere i poređenja dostavljenih podataka o izmjerenim emisijama i imisijama, odnosno o izvršenim mjerenjima u tu svrhu osigurati praćenje zagađenosti okoliša, odnosno mjerenje emisija i/ili imisija.

POGLAVLJE XVI UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 132.
(Upravni nadzor)

Nadzor nad primjenom odredbi ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Federalno ministarstvo.

Član 133.
(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredbi ovog Zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori Federalne uprave za inspekcijske poslove i kantonalne uprave za inspekcijske poslove.
(2) Inspekcijski nadzor nad poštovanjem uslova propisanih okolinskom dozvolom i važećih propisa vrši nadležni inspekcijski organ na nivou vlasti organa koji je donio dozvolu.
(3) Nadležni inspektori u vršenju inspekcijskog nadzora postupaju po odredbama ovog Zakona i propisom koji reguliše oblast inspekcijskog nadzora u Federaciji BiH i drugim zakonskim i provedbenim propisima.
(4) Za pogone i postrojenja za koje nije potrebna okolinska dozvola, inspekcijski nadzor provodi mjesno nadležni inspektor nadležan za poslove zaštite okoliša i urbanizma.

Član 134.
(Plan inspekcijske kontrole poštovanja mjera i uslova propisanih okolinskom dozvolom)

(1) Plan inspekcijske kontrole podrazumijeva poštovanje uslova propisanih okolinskom dozvolom i važećim propisima, te uključuje slijedeće:

a) opštu ocjenu značajnih pitanja u vezi sa poštovanjem uslova, mjera i monitoringa propisanih okolinskom dozvolom;
b) opštu ocjenu značajnih pitanja u vezi sa poštovanjem uslova, mjera i monitoringa propisanih rješenjem o odobrenju Studije;
c) geografsko područje koje pokriva plan inspekcijske kontrole;
d) registar postrojenja obuhvaćenih planom;
e) postupak za izradu programa rutinskih inspekcija i poštovanja uslova propisanih okolinskom dozvolom;
f) postupak nerutinskih inspekcija poštovanja uslova propisanih okolinskom dozvolom;
g) gdje je potrebno, odredbe o saradnji između različitih inspekcijskih tijela.

(2) Plan inspekcije poštovanja uslova propisanih okolinskom dozvolom i važećih propisa se redovno ažurira.

(3) Na osnovu inspekcija, nadležni inspektorat redovno priprema programe rutinskih inspekcija poštovanja uslova propisanih okolinskom dozvolom i važećih propisa koji uključuju i učestalost posjeta lokacijama za različite vrste postrojenja.

Član 135.
(Učestalost inspekcijskog nadzora)

(1) Period između dva izvršena nadzora na lokaciji se zasniva na ocjeni rizika po okoliš koje predstavljaju predmetni pogoni i postrojenja.

(2) Period iz stava (1) ovog člana ne smije prelaziti šest mjeseci za postrojenja za koja je izdata okolinska dozvola, a koja prema izvještaju o stanju sigurnosti predstavljaju najviši rizik.

(3) U slučaju da se prilikom inspekcije utvrdi neusklađenost sa mjerama propisanim okolinskom dozvolom, nadležni inspektor će dati rok za izvršenje mjere i nakon isteka roka za izvršenje, obaviti ponovni nadzor.

(4) Kada kršenje uslova iz dozvola predstavlja neposrednu opasnost za ljudsko zdravlje ili postoji opasnost izazivanja incidentne situacije u okolišu, nadležni organ za provođenje inspekcijskog nadzora će narediti obustavljanje rada dok se ne osigura usklađenost.

(5) O kršenju uslova propisanih dozvolom u skladu sa ovim članom, nadležni organ za provođenje inspekcijskog nadzora će obavijestiti organ koji je izdao predmetnu okolinsku dozvolu, u roku od sedam dana.

Član 136.
(Vanredne inspekcije)

Vanredne okolinske inspekcije se vrše prilikom istraživanja okolinskih nesreća, incidenata, žalbi i prigovora u vezi zagađenja okoliša.

Član 137.
(Ovlaštenja nadležne inspekcije)

(1) Nadležni inspektori imaju pravo na nesmetan pristup svim prostorijama, radnim područjima i postrojenjima radi provođenja kontrole na licu mjesta. Inspektori mogu kontrolisati sve dokumente, uređaje i materijale koji se nalaze u postrojenjima, uzimati uzorke i naložiti mjerenja, odnosno vršiti kontrolu nad svim mjestima gdje postoji mogućnost ugrožavanja okoliša.

(2) Pravno lice čiji rad podliježe nadzoru dužno je omogućiti provođenje inspekcijskog nadzora, dati na uvid potrebnu dokumentaciju i pružiti sve potrebne podatke i obavještenja.

(3) O izvršenom nadzoru i utvrđenom stanju inspektor je dužan da sačini zapisnik.

(4) Ukoliko nadležni inspektor utvrdi da rezultati izvršenih mjerenja ne odgovaraju činjeničnom stanju ima pravo da uzorke pošalje akreditovanim ispitnim tijelima i laboratorijama za obavljanje ispitivanja ili referentnim centrima ovlaštenim od strane Vlade za pojedine komponente okoliša.

(5) Ukoliko se tokom ispitivanja utvrdi da izvršena mjerenja ne odgovaraju činjeničnom stanju, troškove naknadnih mjerenja snosi operater.

Član 138.
(Pristup zapisniku o izvršenom inspekcijskom nadzoru)

(1) Zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru za pogone i postrojenja za koja se izdaje okolinska dozvola mora biti dostupan operateru pogona i postrojenja nad kojim je izvršen inspekcijski nadzor i dostavlja se nadležnom ministarstvu koje je izdalo okolinsku dozvolu.
(2) Zapisnik iz stava (1) ovog člana mora biti dostupan javnosti, putem internet stranice nadležnog inspektorata u roku od osam dana od dana izvršenog inspekcijskog nadzora.

Član 139.
(Godišnji izvještaj)

(1) Inspekcija izrađuje godišnji izvještaj o radu.
(2) Sadržaj izvještaja iz stava (1) ovog člana obuhvata:
a) podatke i informacije o provođenju plana i programa rada;
b) podatke i informacije o poduzetim mjerama radi primjene propisa iz nadležnosti inspektorata,
c) zajednički izvještaj o provedenim koordiniranim inspekcijskim nadzorima i o drugim aktivnostima u okviru uzajamne saradnje sa drugim inspekcijama u području zaštite okoliša i
d) prijedloge za unaprjeđenje inspekcijskog nadzora u području okoliša i stanja zaštite okoliša.

(3) Godišnji izvještaj iz stava (1) ovoga člana inspektor podnosi nadležnom ministarstvu za zaštitu
okoliša i biće dostupan javnosti putem internet stranice Inspektorata i ministarstva.

Član 140.
(Ovlaštenja inspektora)

(1) Ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na osnovu njega, inspektor ima pravo i obavezu bez odgađanja:
a) rješenjem narediti mjere za njihovo otklanjanje i rok;
b) izdati prekršajni nalog u skladu sa posebnim zakonom;
c) donijeti rješenje o zabrani rada pogona i postrojenja, odnosno pravnog lica koja obavlja djelatnost, ukoliko utvrđene nepravilnosti nisu otklonjene u datom roku;
d) podnijeti krivičnu prijavu nadležnom tijelu zbog krivičnog djela i
e) poduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlašten poduzeti i izvršiti na osnovu ovoga Zakona i/ili posebnog propisa.

(2) U slučaju ponovljenog kršenja propisa ili u slučaju ozbiljne opasnosti po ljudsko zdravlje i okoliš koja se ne može riješiti drugim mjerama, inspektor zaštite okoliša će zatražiti od nadležnog ministarstva da poništi izdatu okolinsku dozvolu.
(3) Na rješenje federalnog inspektora može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu.
(4) Na rješenje kantonalnog inspektora žalba se podnosi direktoru Federalne uprave za inspekcijske poslove.
(5) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
(6) Na rješenje federalnog inspektora za vode, žalba se podnosi Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

POGLAVLJE XVII PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 141.
(Novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

a) ne ispunjava obaveze nakon pribavljene okolinske dozvole u skladu sa članom 91. ovog zakona;
b) ne poduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere za sprječavanje zagađenja preko graničnih vrijednosti emisija (član 84.);
c) ne osigura mjerenje emisija i imisija u skladu sa članm 130. ovog zakona;
d) dostavlja netačne odnosno neistinite podatke nadležnom tijelu (član 130.);
e) ne osigura financijska sredstva za praćenje stanja okoliša u skladu sa ovim zakonom (član 130. stav (6));
f) ne izradi program prilagođavanja u skladu sa članom 94. stav (3) ovog zakona;
g) ne obavijesti Federalno ministarstvo o svakoj promjeni u radu postrojenja (član 95.);
h) u postrojenju u kojem su prisutne ili će biti prisutne opasne supstance ne poduzme preventivne mjere nužne za smanjenje rizika nastanka i sprječavanje nastanka velikih nesreća te mjere za ograničavanje uticaja velikih nesreća na ljude, materijalna dobra i okoliš (član 102. stav (3));
i) ne izvijesti o okolnostima nesreće, opasnim supstancma i poduzetim mjerama (član 105.);
j) ne dostavlja podatke Federalnom ministarstvu i Civilnoj zaštiti i ne dobije saglasnost na Plan (član 106.);
k) utvrdi prisutnost velikih količina opasnih supstanci, a ne izradi Izvještaj o stanju sigurnosti (član 107.);
l) ne izradi unutrašnji plan intervencije u skladu sa obavezom iz člana 113.;
m) ne dostavi u registar zagađivanja okoliša vjerodostojne, tačne i ažurne podatke u propisanom roku (član 34. stav (4)).

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

a) obavlja stručne poslove zaštite okoliša, a ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom, odnosno posebnim propisom (član 73. stav (1));
b) započne obavljati stručne poslove zaštite okoliša bez dobijene saglasnosti Ministarstva za obavljanje tih poslova (član 73. stav (2));
c) obavlja stručne poslove zaštite okoliša u svojstvu nosioca izrade Studije, u istom postupku u kojem je investitor/operater (član 73.);
d) se utvrdi da se radi o povezanim društvima od kojih je jedno nosilac izrade Studije, a drugo podnosilac zahtjeva.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice novčanom kaznom od 1.000,00 do 20.000,00 KM.

(4) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i fizičko lice – obrt, novčanom kaznom od 500,00 KM do 10.000,00 KM.

(5) Posebno će se za prekršaj kazniti odgovorno lice kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM ukoliko ne obavijesti Federalno ministarstvo o prestanku rada postrojenja (član 95.).

Član 142.
(Posebne novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

a) ne ishodi okolišnu dozvolu u skladu sa ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na osnovu zakona (čl. 82. i 93.);
b) ne postupi u skladu sa odredbom člana 104. stav (3) ovoga Zakona;

c) ne poduzme potrebne mjere za vraćanje lokacije u prvobitno stanje nakon prestanka rada pogona i postrojenja. (član 109. st. (2) i (3));
d) svojim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja izazove opasnost za okoliš, odnosno zagađivanje okoliša, a bez odgađanja ne poduzme mjere sprječavanja odnosno mjere otklanjanja u skladu sa ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na osnovu zakona (član 115.).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom od 300,00 KM do 1.500,00 KM.
(3) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 143.
(Onemogućavanje rada inspektora)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako onemogući obavljanje pregleda inspektora, odnosno inspektora nadležnog prema posebnom zakonu ili ne dostavi u određenom roku na uvid sve podatke i dokumentaciju potrebnu u provođenju nadzora.
(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM fizičko lice.
(3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 1.5000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 144.
(Prekršaj za nepoštovanje provedbenih propisa)

(1) Nepoštovanje obaveza određenih provedbenim propisima iz člana 146. ovoga Zakona te neispunjenje tih obaveza u utvrđenom roku i na propisani način smatra se prekršajem u smislu ovoga Zakona.
(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana pravno lice će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM.
(3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu iz stava 2) ovoga člana novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM.
(4) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i fizičko lice - obrtnik novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 145.
(Rok zastare za prekršaje)

Za prekršaje propisane ovim Zakonom prekršajni postupak ne može biti pokrenut kada protekne pet godine od dana kada je prekršaj izvršen.

POGLAVLJE XVIII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 146.
(Donošenje provedbenih propisa)

(1) Federalno ministarstvo će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona predložiti Vladi Federacije BiH članove Savjetodavnog vijeća iz člana 25. ovog zakona.
(2) Federalni ministar donosi propise iz čl. 34., 73., 74., 78., 100., 101., 102., 111.,123., 124., i 129. ovog zakona u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona.
(3) Vlada Federacije BiH donosi propise iz čl. 28., 52, 68., 81. i 83. ovog zakona u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog zakona.
(4) Kantonalna ministarstva nadležna za zaštitu okoliša dužna su uskladiti kantonalne propise iz oblasti zaštite okoliša sa ovim zakonom u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Provedbeni propisi koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjivati će se i dalje ako njihove odredbe nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.
(6) Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, biti će okončani u skladu sa odredbama propisa koji je bio na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona.
(7) Kantonalni ekološki akcioni planovi i lokalni ekološki akcioni planovi ostaju na snazi i primjenjuju se do isteka roka za koji su doneseni. Istekom roka, okolinsko planiranje se vrši u skladu sa propisom koji reguliše strateško planiranje i upravljanje razvojem u Federaciji BiH.

Član 147.
(Primjena postojećih propisa)
Odredbe posebnih zakona i provedbenih propisa kojima se uređuju pitanja zaštite okoliša koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom nastavljaju se primjenjivati.

Član 148.
(Prestanak važenja Zakona o zaštiti okoliša)
Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03 i 38/09).

Član 149.
(Stupanje na snagu)
Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".